

ZURNAL 1

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 21

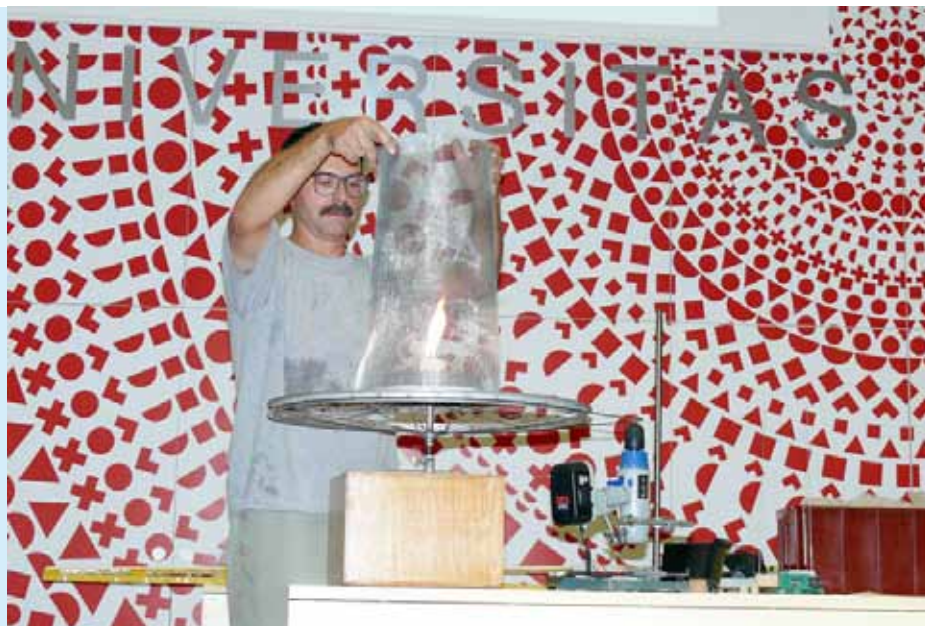
• 16. září 2011

V čísle:

Vydavatelství UP má první elektronickou publikaci • Biofyzik z UP získal mezinárodní ocenění • Zahrady na hradbách se brzy otevřou veřejnosti • Nový Studijní a zkušební řád UP • Konstruktor teleportace kvantového šumu v Olomouci • Rozhovor o úskalích interpretace minulosti • Univerzitní léto

• **Fyzikální experimenty, podnětné náměty i osvěžující vkročení do nového školního roku – takový byl letošní „Veletrh nápadů učitelů fyziky“.** Organizace inspirativního setkání se tentokrát ujala Přírodovědecká fakulta UP, která ve svých prostorech přivítala přes stovku účastníků. (více informací najdete na str. 3)

-red-, foto archiv PFF

AEDUCA 2011: vzdělávání v souvislostech

■ Nejvýznamnější projekty rozvoje lidských zdrojů byly prezentovány ve dnech 12.–14. září před zhruba sto třiceti vzdělavateli, personalisty, lektory vzdělávání dospělých či manažery a pracovníky firem a středisek celoživotního vzdělávání při vysokých školách. V prostorách Uměleckého centra Univerzity Palackého proběhl sedmý ročník Festivalu vzdělávání dospělých AEDUCA.

„Letošní ročník byl zaměřen na dvě velká témata vzdělávání dospělých. Jedno z nich se týkalo vzdělávání lidí nad padesát let a seniorů, druhé pak role andragogiky a pedagogiky v systému vzdělávání dospělých. Právě o druhém tématu přijel do Olomouce např. přednášet a diskutovat Peter Jarvis z University of Surrey,“ sdělila Žurnálu UP dr. Lenka Cimbálníková, ředitelka festivalu. Dodala, že také letošní ročník byl splněnou příležitostí k diskusi o řadě

dalších zajímavých témat. Příkladem budiž debata o projektu Školy jako centra celoživotního vzdělávání, workshop s ukázkami aktuálních metod ve vzdělávání dospělých či diskuse u kulatého stolu na téma vzdělávání v souvislostech a podpora dalšího vzdělávání ČR, jež proběhla za účasti předních odborníků České republiky i novinářů. V závěru olomoucké části Festivalu vzdělávání převzal Cenu Vladimíra Jochmanna za významné počiny v oblasti vzdělávání dospělých za rok 2011 prof. Dušan Šimek z Katedry sociologie a andragogiky FF UP, jenž se řadu let věnuje oboru Pedagogika dospělých. „Díky své specializaci stál po roce 1989 u zrodu distančního vzdělávání a vzdělávání dospělých na FF UP. Od roku 2008 je profesorem v oboru Andragogika. Prof. D. Šimek se věnuje především sociologii práce a podniku, integrální andragogice a metodologii andragogiky. Během své vědecké práce spolupracoval s univerzitami v Polsku, Velké Británii a USA. V současnosti vykonává řadu funkcí v rámci vědecké spolupráce českých univerzit,“ řekla dr. Lenka Cimbálníková.

V rámci sedmého ročníku olomoucké části Festivalu vzdělávání byl prezentován také pro-

Dokončení na str. 11

K udělení Ceny Vladimíra Jochmanna za rok 2011 gratuloval prof. Dušanu Šimkovi z FF UP také prof. Peter Jarvis z University of Surrey (vpravo)

Nenechte si ujít: výstava diplomových prací studentů výtvarné výchovy

■ Se studijními výsledky posluchačů Katedry výtvarné výchovy PdF v podobě jejich bakalářských a magisterských diplomových prací se mohou v těchto dnech seznámit návštěvníci Uměleckého centra UP. Výstava v Galerii Podkrovní potrvá do 30. září.

-red-, foto -mo-

Slovo má rektor UP

Vážení členové akademické obce, milé studentky a kolegyně, studenti a kolegové,

na prahu nového akademického roku 2011/2012 vám chci popřát hodně úspěchů ve studiu, ve výzkumné i pedagogické práci, spokojenost a pohodu v osobním životě. Přeji vám, aby vás studium a práce na Univerzitě Palackého všestranně uspokojovala a naplňovala, přejí vám plno inspirativních nápadů a námětů ve vědeckých a tvůrčích aktivitách. Blahopřeji studentům nastupujícím do prvních ročníků studia a doufám, že je Univerzita Palackého nezklame a budou spokojeni se svojí volbou studovat na této univerzitě.

Na právě začínající akademický rok 2011/2012 se můžeme podívat z nejrůznějších pohledů.

Jedním s nich jsou rozhodně obavy vyplývající z hospodářského, politického a sociálního vývoje české společnosti. Denně vidíme, jak labilní je politická scéna naší země, jak se korupce a xenofobie stávají stále více součástí našeho života. Toto vše doprovázejí obavy z přicházejících, možná chudobných, let. Hospodářské problémy a potíže české společnosti a vlastně i celé Evropské unie se zcela jistě projeví i na životě naší univerzity. Je jenom na nás, jak se dokážeme se všemi potížemi a nestabilitami vyrovnat, jak jim dokážeme čelit a překonat je. Myslím, že máme nakročeno docela dobře. Univerzita Palackého není zatížena půjčkami, přes celou řadu problémů pokračuje výstavba výzkumných a vzdělávacích infrastruktur financovaných z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, ve využívání prostředků z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost jsme pravděpodobně nejúspěšnější institucí v ČR a díky podpoře

Dokončení na str. 12

Univerzitní vydavatelství má první elektronickou publikaci

■ První elektronickou knihou se může pochlubit Vydavatelství UP. Publikace prof. Libuše Ludíkové, CSc., a kolektivu autorů s názvem „Specifika edukace žáků se speciálními potřebami s přesahem do sféry pracovního uplatnění“ vyšla ve spolupráci s firmou Warbler (portál wKnihy).

Elektronickou knihu tvoří datový soubor, který obsahuje text díla, grafiku, formátování, případně také prvky zabezpečení obsahu. Lze ji zobrazovat a číst na počítačích, čtečkách elektronických knih, kapesních počítačích nebo mobilních telefonech s programovým vybavením pro příslušný typ datového souboru.

„Věříme, že další elektronické publikace budou v dohledné době následovat. Vydavatelství Univerzity Palackého chce nabídnout kvalitní publikace stále se rozšiřující skupině čtenářů, kteří si pořídlí čtečky. E-knihy jsou výhodné také pro všechny zájemce, co si chtějí číst na zařízeních, jež mají obvykle u sebe – kapesní počítače nebo lépe vybavené mobilní telefony,“ uvedla ředitelka VUP RNDr. Hana Dziková.

Mezi hlavní výhody elektronických knih patří především možnost nahrát do čtečky více titulů, což je výhodné pro často cestující čtenáře, možnost prohledávání e-knih, kterou ocení především členové akademické obce, ale i cenová dostupnost. V současné době stojí e-knihy 55–70 % ceny tištěného vydání. „Ke zpracování do elektrické verze jsme vybrali knihu, u níž předpokládáme zájem široké odborné veřejnosti. Dovedu si celkem dobře představit, že VŠ studenti při nástupu do nového ročníku obdrží doporučenou studijní literaturu ve formě e-knih,“ dodala Dr. Dziková.

Publikace je k dispozici na následujícím odkazu: <http://www.wknihy.cz/e-knihy>. Elektronické knihy na portále wKnihy jsou přístupné pro registrované zájemce, jejich užívání je určeno pouze pro osobní potřebu. V současné době nabízí portál wKnihy publikace pro platformu Mobipocket/Kindle. -lšk-, -ll-

Editorial

Titulky a poplašné zprávy

Pár dní před uzavěrkou tohoto čísla se na jednom ze zpravodajských serverů objevil titulek oznamující, že „na letišti Ruzyně byla bomba“. Pokud jste „klikli“ a příběh dočetli alespoň po šestý odstavce, ukázalo se, o čem je doopravdy řeč: o novinářích, kteří testovali připravenost letištní ostrahy pomocí nastroženého balíčku.

Boj o čtenářovu pozornost je jistě nemilosrdný. Po zvážení všech pro a proti (Inovace? Konkurenceschopnost? Sílenství doby?) jsme se však rozhodli i nadále ctít dávná žurnalistická pravidla a znovu pečlivě zkontrolovali shodu titulků s obsahy pod nimi. Výsledek je – zdá se – uklidňující. Texty vesměs odpovídají avizovaným informacím, a tak je rubrika Univerzitní léto opravdu ohlednutím za prázdninovými událostmi, téma rozhovoru skutečně seznamuje s úskalími interpretace dějin, text věnovaný novému Studijnímu a zkušebnímu řádu JE přehled důležitých změn v pravidlech studia na UP, Vydavatelství UP má doopravdy první elektronickou publikaci a dětské obrázky vědců jsou fakt úsměvné...

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, redakce Žurnálu UP se i v nadcházejícím semestru těší na spolupráci s vámi a přeje inspirativní čtení. Pevně doufáme, že při tom nebudete postrádat bombastické útoky na svou pozornost (či nervovou soustavu).
Velena Mazochová

Díky devatenácti projektům získala univerzita téměř půl miliardy korun

■ Univerzita Palackého se stala neúspěšnějším žadatelem Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, konkrétně v Prioritní ose 2 Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj, Oblast podpory 2. 2. Vysokoškolské vzdělávání, čtvrté výzvy. V rámci prvního termínu UP uspěla s devatenácti projekty, a získala tak dotaci ve výši téměř 470 milionů.

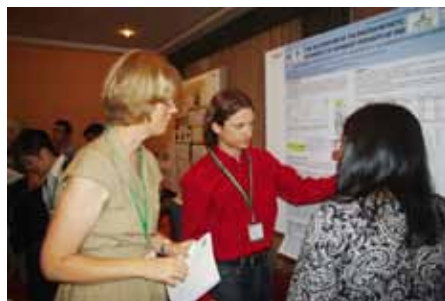
„Výsledky této výzvy byly Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vyhlášeny 21. července. Celková finanční alokace na tuto výzvu činila dvě mld. korun. Výběrová komise pak k financování doporučila pětadesát projektů o celkovém objemu 1 421 976 139 korun,“ řekla Žurnálu UP Ing. Jana Lukešová z Projektového servisu UP. „Univerzita Palackého se v prvním termínu zapojila podáním třiačtyřiceti projektů o celkové výši 1 046 796 881 korun, její úspěšnost pak ve vztahu k podaným projektům činí 44,19 %,“ dodala Ing. Lukešová.

V rámci čtvrté výzvy mohou čekat podporu především projekty zaměřené na inovace studijních programů v souladu s požadavky znalostní ekonomiky a potřebami trhu práce prostřednictvím modularizace, projekty zaměřené na zkvalitňování nabídky kombinovaného a distančního studia, modernizaci didaktických metod, realizaci výuky v cizích jazycích, či např. na podporu podnikatelského přístupu. Dotaci zaznamenají také inovace, které přesahují rámec jednoho studijního programu a které zvýší možnosti mezioborových studií. Finanční podporu v této výzvě najde také oblast, věnující se zapojení odborníků z praxe a ze zahraničí při vytváření a realizaci inovovaných studijních programů či např. oblast podpory praxí a stáží studentů VŠ u budoucích zaměstnavatelů. Plných 37 milionů obdrží z celkové částky např. Fakulta

tělesné kultury, která uspěla se dvěma projekty, zaměřenými na inovace obsahu a rozsahu prvků v akreditovaném studijním oboru Ochrana obyvatelstva a inovace výuky cizích jazyků na FTK. Jedním ze shora devatenácti úspěšných se pak stal také např. projekt, který se věnuje podpoře mezioborových studií a inovacím studijních programů. Tento projekt, který připravilo oddělení pro podporu dalšího vzdělávání UP ve spolupráci s jednotlivými fakultami, získal z celkové částky více než 80 milionů korun. „Jeho nezpochybnitelným kladem je široký, centrální dopad na univerzitu. Aktivita tohoto projektu totiž zasáhne v hlavní vlně čtyři fakulty z osmi, v sekundární vlně se pak bude týkat pěti fakult,“ uvedl jeho hlavní řešitel JUDr. Michal Malacka, prorektor pro komunikaci a další vzdělávání UP.
Milada Hronová

Biofyzik z Přírodovědecké fakulty UP získal mezinárodní ocenění

■ Práci Mgr. Václava Karlického, studenta doktorského studia oboru Biofyzika na PFF UP (na snímku uprostřed) byla udělena cena „Young talent“ na mezinárodní fotosyntetické konferenci „Photosynthesis Research for Sustainability“ v Baku (Ázerbájdžán). Mgr. Karlický převzal ocenění z rukou bývalého předsedy Mezinárodní společnosti pro výzkum fotosyntézy prof. Jima Barbera. Jeho práce se zabývá účinností přenosu energie ve světlosběrných komplexech rostlin pěstovaných na světle různé intenzity.

-pi-, -da-, foto archiv Žurnálu Online

Stručně

■ Pro akademický rok 2011/2012 připravila Pedagogická fakulta **otevření nového bakalářského studijního oboru „Aplikovaná ekologie pro veřejný sektor“**. Absolventi získají základní znalosti v biologických a ekologických disciplínách a v oblasti ochrany přírody a péče o životní prostředí, současně budou seznámeni se základními právními normami, se základy organizace a činnosti veřejné správy v návaznosti na disciplíny z oboru ekonomie s důrazem na financování veřejného sektoru. ■ Katedra politologie a evropských studií FF UP nabídla zájemcům z řad studentů UP **možnost studia inovativních dovednostních kurzů** v zimním semestru 2011, jež jsou zaměřeny na zvyšování zaměstnatelnosti studentů. Kurzy jsou zaměřeny na projektový management, prezentační dovednosti, vytváření a fungování pracovních týmů a tvůrčí psaní. ■ Odborný **seminář k otázkám nového daňového řádu** pořádala na začátku září Právnická fakulta. Byl určen především těm, kteří se cítí být osobou zúčastněnou na daňovém řízení, ale také odborníkům z řad advokátů, daňových poradců, účetních apod. ■ Fakulta tělesné kultury otevřela v akademickém roce 2011/2012 nový navazující magisterský studijní obor **„Aplikované pohybové aktivity“**, zaměřený na pregraduální přípravu odborníků pro řízení a organizaci mimoškolní výchovy dětí a mládeže intaktní populace, minoritních skupin i osob se specifickými potřebami. ■ Především pro zájemce o studium připravila Přírodovědecká fakulta **informační brožuru** s přehledem plánovaných akcí pro akademický rok 2011–2012 a informacemi o možnostech studia na fakultě. K dispozici je v elektronické podobě ve formátu PDF na adrese www.zurnal.upol.cz. -red-

Více informací na zpravodajském webu

**ZURNAL
ONLINE III**

www.zurnal.upol.cz

Veletrh nápadů učitelů fyziky inspiruje a motivuje

■ Veletrh nápadů učitelů fyziky byl letos již pošestnácté přehlídkou inspirativních námětů na vylepšení, obohacení, doplnění a oživení výuky fyziky, které navzájem sdílejí učitelé všech stupňů škol. Účastníky spojuje snaha přiblížit žákům a studentům výuku fyziky experimenty a dalšími tvořivými aktivitami, motivovat je tak pro svůj předmět a umožnit jim fyziku lépe zvládnout a pochopit. Akce si získala své věrné příznivce u nás i v zahraničí; skutečnost, že drtivá většina učitelů si udělá čas téměř každý rok znovu, je zřejmě tou nejlepší reklamou...

Organizace veletrhu, v níž se střídají fakulty připravující učitele fyziky, letos připadla již potřetí na Přírodovědeckou fakultu UP. Role předsedkyně organizačního výboru se ujala vedoucí oddělení didaktiky fyziky zdejší Katedry experimentální fyziky RNDr. Renata Holubová, CSc. Ve dnech 2.–4. září se do naší hanácké metropole sjelo celkem 107 účastníků převážně z ČR, ale i ze Slovenska, Polska a Holandska. Ve čtyřech programových blocích zaznělo rovných 50 příspěvků, většinou – v souladu se zaměřením akce – doprovázených zajímavými experimenty. Ve vystoupeních objevila i témata využití datalogerů, hlasovacích zařízení, zají-

maných výukových programů, videoanalýzy či vzdálených laboratoří. Svého představení či připomenutí se dočkaly i projekty, jež s výukou fyziky úzce souvisí a jejichž výstupy jsou učitelům k dispozici (např. projekt Heuréka či Elektronická sbírka řešených úloh z fyziky). Třebaže každý zkrácený výčet bude neúplný, pro ilustraci uvedme názvy alespoň některých konferenčních příspěvků: Magická hůlka Wander Fly a český fyzikář, Balistika bezpečně, Lidské tělo ve vakuu, Elektrické signály lidského těla, Pouťový balónek v hodinách fyziky aj.

Organizátoři připravili pro zájemce i workshop o využití programu Mathematica® a ukázkou přístrojů termovize a nočního vidění. V úvodu veletrhu předvedli učitelé a studenti Gymnázia Jeseník přímo v akci svůj úspěšný tým ze soutěže First Lego League, v níž se tato škola opakovaně probíjí do nejvyššího, celosvětového kola.

Veletrh nápadů je akreditován MŠMT a přednesené příspěvky prezentuje vydávaný tištěný sborník. Příští veletrh proběhne na přelomu srpna a září 2012 na půdě MFF UK v Praze.

Další informace a fotografie lze nalézt na <http://kdf.mff.cuni.cz/veletrh/>.

Dr. Renata Holubová, Dr. Lukáš Richterek
PF, foto archiv veletrhu

Setkání s nejmladšími olympioniky a jejich trenéry

■ Nejúspěšnější účastníci V. letní olympiády dětí a mládeže 2011 ocenilo vedení Olomouckého kraje předáním medailí za nejlepší výkony. Slavnostního setkání s nejmladšími olympioniky a jejich trenéry, které se uskutečnilo 6. září v Regionálním centru Olomouc, se vedle zástupců vedení kraje, MŠMT a TK Plus zúčastnil i prorektor UP JUDr. Michal Malacka.

Hry V. letní olympiády dětí a mládeže ČR jsou republikovou soutěží krajských reprezentací v kategoriích mladších a starších žáků a žákyň. Svým charakterem navozují atmosféru opravdových olympijských her. -red-, foto Ivo Heger

Zahrady na hradbách se brzy otevřou veřejnosti

■ Čtveřice hradebních zahrad za budovami Univerzity Palackého v Křížkovského ulici se brzy otevře veřejnosti. V současné době se revitalizace parků a veřejných ploch Univerzity Palackého dostává do své finální podoby, 15. září byly dokončeny stavební práce a patrně v říjnu se dlouhodobě uzavřené prostory slavnostně otevřou.

Zahrady na městských hradbách za univerzitními budovami v ulici Křížkovského 8–14 – Rektorátu UP a Filozofické fakulty UP – se nacházejí na Peterském návrší, nazvaném tak podle prvního biskupského kostela sv. Petra (olomoucké biskupství bylo založeno v roce 1063), jenž stával v místech dnešního předního traktu Filozofické fakulty UP a jenž byl roku 1792 zbořen. Byly zřizovány a udržovány v souvislosti s výstavbou a s následnými přestavbami těchto budov, původně rezidence probošta biskupské kapituly, kláštera minoritů a rezidencí dvou kanovníků, pokud tomu ovšem nebránila potřeba uplatnit hradební areál při válečném ohrožení města. Stejně jako olomoucké parky, tak i čtveřice zmiňovaných zahrad je součástí zeleného prstence, jenž obepíná historické městské jádro. O jejich revitalizaci se diskutovalo již mnoho let, k uskutečnění však došlo až díky Projektu Revitalizace parků a veřejných ploch Univerzity Palackého, který je financován z Evropského fondu regionálního rozvoje a Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava. Projekt je mj. součástí Integrovaného plánu rozvoje města Olomouce „Městské parky“.

map-, foto archiv FF

Akademický senát Právnické fakulty vyhlásil volby děkana

Akademický senát Právnické fakulty bude v listopadu volit nového děkana pro funkční období 2012–2016. Volby, vyhlášené na zasedání senátu 26. května, se uskuteční dne 9. listopadu 2011.

Volební komise ve složení JUDr. Robert Zbíral (předseda), JUDr. Michal Bartoň, Ph.D., a Mgr. Ondřej Šmíd stanovila **termín pro podávání návrhů na kandidáty do 14. října 2011.**

Návrh kandidáta na děkana může podat každý člen akademické obce. Musí být písemný a musí obsahovat nezaměnitelnou identifikaci a podpis navrhovatele, nezaměnitelnou identifikaci navrhovaného kandidáta a podpis navrhovaného kandidáta vyjadřující souhlas s kandidaturou. Návrh je nutno adresovat kterémukoli členu volební komise; je možno jej podat osobně, poštou či prostřednictvím podatelny PF UP.

Děkana fakulty jmenuje rektor univerzity na základě návrhu Akademického senátu.

Funkční období současně děkanky Právnické fakulty prof. Milany Hrušákové, CSc., je její první a končí v lednu 2012. -red-

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

V novém akademickém roce se studenti olomoucké univerzity mohou těšit na komfortnější bydlení. Do rekonstrukce svých kolejí investovala Univerzita Palackého více než sedmdesát milionů korun. Při této příležitosti jsme se Ing. Boženy Pirklové, ředitelky Správy kolejí a menz UP, zeptali: **Které objekty kolejí se v období prázdnin podařilo opravit?**

Ing. Božena Pirklová:

Rekonstrukce kolejí se uskutečnila díky projektové úspěšnosti Univerzity Palackého v Operačním programu EU Životního prostředí. Všechny úspěšně podané projekty se zabývají úsporami energií. Tedy i díky evropským dotacím tak mohly být rekonstruovány koleje 17. listopadu a hlavní menza UP, koleje Šmeralova, gen. Svobody, B. Václavka, J. L. Fischera i koleje ve Chválkovicích. Ve všech jmenovaných objektech byly zatepleny stěny, střechy, vyměněna okna, dveře a obnoveny fasády. Celkové náklady na rekonstrukci kolejí činily 74 755 358 korun, Evropská unie z této částky ulevila univerzitě částkou 32 523 760 korun. Zbylá část financí, tedy 42 231 598 korun, je hrazena z univerzitního rozpočtu, konkrétně z vlastních prostředků SKM UP.

Na výhody lepšího bydlení se však od podzimu mohou těšit nejen studenti UP, ale i olomoucká univerzita jako taková, která od nemalé investice očekává milionové úspory energií. Podle dosažených výpočtů by roční náklady na provoz měly být oproti dřívějšímu nižší o více než čtyři miliony korun. Jedná se o úsporu současných provozních nákladů včetně DPH za rok. Zateplením budov kolejí dojde nejen k potřebné úspoře energií, ale i ke snížení emisí CO².

V rekonstruovaných kolejích budou bydlet téměř čtyři tisíce studentů. Jsou to asi tři čtvrtiny ubytovací kapacity našich kolejí.

Ptala se Milada Hronová

Od 1. září 2011 platí nový Studijní a zkušební řád Univerzity Palackého. Jaké změny přináší?

V závěru loňského akademického roku schválil Akademický senát UP nový Studijní a zkušební řád (SZŘ UP). Představuje řadu nových či změněných pravidel studia ve studijních programech akreditovaných na olomoucké univerzitě, včetně způsobů rozhodování o právech a povinnostech studentů UP. Studenti a pedagogové se jimi budou řídit již od začátku právě zahájeného zimního semestru - nový předpis totiž nabyl účinnosti prvního září 2011. Jaké jsou hlavní změny, o nichž je třeba vědět především? O seznámení s nejdůležitějšími změnami jsme požádali Mgr. Ninu Ševčíkovou z úseku prorektora pro studijní záležitosti RUP:

Délka maximální doby studia se prodloužila (čl. 16 odst. 4)

Nově je maximální dobou studia u magisterských i bakalářských studijních programů standardní doba studia stanovená studijním programem prodloužena o tři akademické roky. Neukončí-li student řádné studium během maximální doby studia, je to důvod pro ukončení studia, a to podle ust. čl. 28 odst. 1 písm. e) SZŘ UP.

Klasifikuje se od A po F (čl. 23 odst. 3 SZŘ UP)

Výsledky zkoušek budou zkoušející klasifikovat nově stanovenými klasifikačními stupni na šestimístní škále:

Stupeň	Hodnota pro výpočet stud. průměru
A	1
B	1,5
C	2
D	2,5
E	3
F	4

Klasifikace zkoušek a státních závěrečných zkoušek prováděná do 9. září 2011 se řídí dosavadním předpisem, tj. SZŘ UP ze dne 14. dubna 2005 registrovaným MŠMT pod čj. 14188/2005-30. Zkoušky a státní závěrečné zkoušky klasifikované před 9. zářím 2011 se v dodatku k diplomu i v elektronickém systému evidence studia i nadále vykazují podle klasifikační stupnice vyplývající z čl. 13 odst. 5, resp. čl. 15 odst. 4 SZŘ UP ze dne 14. dubna 2005 registrovaného MŠMT.

Mění se názvosloví statusů předmětů (čl. 7 odst. 2 SZŘ UP)

Oproti původnímu názvosloví (předměty povinné – volitelné – doplňující) mají nové předměty realizované v jednotlivých studijních programech a oborech status předmětů:

- povinných (předměty kategorie A), jejichž absolvování je nutnou podmínkou pro absolvování daného studijního programu, oboru, popř. etapy studia;
- povinné volitelných (předměty kategorie B), u nichž je stanoven počet kreditů, které student musí během studia, popř. jeho etapy či bloku, v rámci této kategorie předmětů získat;
- volitelných (předměty kategorie C), kterými jsou ostatní předměty uvedené ve studijních programech nebo studijních oborech fakulty nebo předměty uvedené ve studijních programech ostatních fakult či v celouniverzitní nabídce studijních programů a volitelných předmětů.

Změněné povinnosti při opětovném zápisu neabsolvovaných předmětů (čl. 14 odst. 4, 5 SZŘ UP)

Student, který v daném akademickém roce neabsolvuje některý ze zapsaných povinných předmětů, je nyní povinen si tento předmět zapsat v nejbližším akademickém roce, v němž je tento předmět znovu otevírán, pokud směrnice děkana nestanoví něco jiného.

Student, který neabsolvoval některý ze zapsaných povinných volitelných předmětů nebo volitelných předmětů, není povinen si jej znovu zapisovat, pokud směrnice děkana nestanoví něco jiného. (Pozn.: Stále je však potřeba hlídat si dostatečné množství kreditů pro postup do dalšího ročníku, bloku, etapy, viz. níže).

Změna v udělování zápočtů a kolokvií mimo výukovou část semestru (čl. 22 odst. 5 SZŘ UP)

Jestliže je zápočet či kolokvium udělováno za splnění povinností, které nebylo možné vykonat v průběhu výukové části semestru, zejména je-li předmět ukončován písemným testem či ústním rozhovorem se zkoušejícím, je zkoušející pro studenty, kteří požadavky zápočtu nebo kolokvia nesplnili v řádném termínu, povinen v průběhu akademického roku, v němž si tito studenti daný předmět zapsali, vypsat minimálně dva opravné termíny.

Právo na přezkoumání neudělení zápočtu či kolokvia (čl. 22 odst. 6 SZŘ UP)

V případě neudělení zápočtu nebo kolokvia má student právo požádat vedoucího pracoviště garantujícího předmět o přezkoumání svého případu. Je-li vedoucí pracoviště garantujícího předmět zároveň zkoušejícím, neudělení zápočtu či kolokvia přezkoumává na základě žádosti studenta děkan fakulty.

Změna v uznávání zápočtů, kolokvií a zkoušek (čl. 27 odst. 5 SZŘ UP)

Děkan nemůže uznat ty zápočty, kolokvia a zkoušky, které student vykonal v době delší než tři roky před podáním žádosti o uznání. Směrnice děkana může tuto dobu stanovit i v kratším rozsahu.

Státní závěrečná zkouška do dvou kalendářních let (čl. 25 odst. 3 SZŘ UP)

Nově musí student státní závěrečnou zkoušku složit nejpozději do dvou kalendářních let ode dne, kdy splnil podmínky pro její vykonání (tj. podmínky stanovené studijním oborem a popřípadě též směrnici děkana), a to při současném dodržení maximální doby studia stanovené v článku 16 odst. 4 SZŘ UP; do této lhůty se nezapočítává doba, po kterou bylo studium přerušeno. Nesplnění této podmínky je důvodem pro ukončení studia.

Skončila možnost přestupu z jiných vysokých škol na UP

Nový SZŘ již nezná pojem „přestup“, dosavadní praxe přijímání ke studiu na UP formou přestoupení z jiné vysoké školy končí.

Nová pravidla pro přerušování studia (čl. 19 odst. 2 SZŘ UP)

Je-li žádost o přerušování studia podána v období kratším než čtyři měsíce před mezním termínem pro splnění studijních povinností za

Studijní a zkušební řád UP

- stanoví pravidla studia ve studijních programech akreditovaných na UP, jakož i způsob rozhodování o právech a povinnostech studentů UP;
- vychází zejména ze zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a Statutu UP;
- je závazný pro UP, její součástí, studenty, všechny akademické pracovníky a pracovníky zajišťující administrativní záležitosti spojené se studiem, jakož i pro jiné osoby, o nichž to ustanovení tohoto řádu stanoví.

Studijní a zkušební řád UP byl registrován MŠMT 1. července 2011 pod čj. 14 979/2011-30.

daný akademický rok, může jí děkan vyhovět jen v případě, že student již splnil všechny své studijní povinnosti za tento akademický rok, anebo v případě existence mimořádných okolností, které objektivně zcela znemožňují plnění studijních povinností.

Dva posudky pro závěrečné práce (čl. 26 SZŘ UP)

Na diplomovou práci a bakalářskou práci je třeba vypracovat dva posudky, přičemž jeden je vypracován vedoucím práce a jeden je vypracován oponentem práce. Směrnice děkana může stanovit, že na bakalářskou práci stačí vypracovat pouze posudek oponenta bakalářské práce. Na disertační práci je třeba vypracovat nejméně dva oponentské posudky.

Počet kreditů: minimálně 40 (čl. 11 odst. 2 SZŘ UP)

Student je povinen získat v každém akademickém roce svého studia alespoň 40 kreditů, anebo takový počet kreditů, aby jejich součet s počtem kreditů získaných v předchozím akademickém roce dosahoval alespoň 80; to neplatí pro poslední akademický rok standardní doby studia. Směrnice děkana může pro doktorský studijní program stanovit minimální počet kreditů, které je student povinen získat v akademickém roce, i odlišně.

Změna v rozhodování o výjimce ze SZŘ UP (čl. 53 SZŘ UP)

„Výjimkou“ se rozumí výjimečné prominutí povinností studenta vyplývajících ze studijního programu nebo SZŘ UP. Student může o výjimku požádat přímo děkana, a to z důvodů hodných zvláštního zřetele. Takové žádosti může děkan pouze vyhovět, avšak se souhlasem rektora. (V podrobnostech ohledně řízení o výjimce ve spojitosti s řízením o ukončení studia čtěte pozorně celý čl. 53 SZŘ UP).

Nové procesní postupy při rozhodování o právech a povinnostech studentů (část IV SZŘ UP)

Část IV. nového SZŘ UP přináší zakotvení procesních pravidel týkajících se řízení o právech a povinnostech studentů, jakožto garance zákonného postupu v řízení.

Změna v oblasti disciplinárních přestupků (část V)

Nové SZŘ UP obsahuje skutkové podstaty disciplinárních přestupků (např. plagiátorství, fyzické napadení zaměstnance UP, krivé obvinění akademického pracovníka z protiprávního jednání, prodlení se zaplacením poplatku spojeného se studiem). Jednou z možných sankcí za spáchání disciplinárního přestupku je dle vysokoškolského zákona vyloučení ze studia. Plná verze nového Studijního a zkušebního řádu UP je na adrese www.upol.cz/uredni-deska/.

-red-

Prorektor pro studijní záležitosti UP
zve srdečně všechny studenty
a zaměstnance na přednášku

Nový Studijní a zkušební řád UP
účinný od 1. 9. 2011

Přednášku prosloví **JUDr. Filip Ščerba, Ph.D.**,
proděkan pro studijní a pedagogické
záležitosti PF UP

Aula Filozofické fakulty, 12. října ve 13 hod.
Nepropásněte jedinečnou příležitost a přijďte
se seznámit s množstvím důležitých změn, které
s sebou nový Studijní a zkušební řád UP přináší!

V Olomouci přednášel prof. Akira Furusawa, konstruktér teleportace kvantového šumu

Díky spolupráci s vědci z Přírodovědecké fakulty navštívil Olomouc významný japonský fyzik, profesor Akira Furusawa z The University of Tokyo, který jako první na světě provedl teleportaci kvantového šumu. Úspěšný experiment dokončil v roce 1998 na California Institute of Technology, a odstartoval tak novou oblast výzkumu v kvantové optice založenou na elektro-optické kontrole kvantového šumu.

Olomoucký pracovní pobyt japonského profesora se uskutečnil 19.–27. srpna v rámci bilaterálního Česko-japonského projektu Kontakt mezi Katedrou optiky PŘF a Tokijskou univerzitou. Olomoucké pracoviště teoreticky navrhuje nové metody elektro-optické kontroly šumu světla, tokijské pracoviště je pak experimentálně testuje na jedinečném experimentálním vybavení. V současné době je v centru zájmu obou týmů návrh kompletně optického kvantového vysoce nelineárního obvodu, jenž je nezbytný pro optické kvantové procesory a počítače. Na tomto vývoji pracují doc. Radim Filip a dr. Petr Marek, jenž získal doktorandský titul na Queens University Belfast.

„Pro nás, naše kolegy i naše studenty je obrovská pocta, že se Olomouc a Přírodovědecká fakulta UP zařadila do nabitého programu profesora Furusawy. Jeho experiment otevřel oči mnohým vědcům v chápání paradoxních projevů kvantového šumu. Během jeho návštěvy naplánujeme další spolupráci této uznávané kapacity s naším pracovištěm,“ vyjádřil se doc. Radim Filip, řešitel společného česko-japonského projektu Kontakt.

V průběhu své návštěvy přednesl prof. Furusawa vědeckou přednášku pro širokou odbornou veřejnost a studenty UP (na snímku) v rámci projektu nového Mezinárodního centra pro informaci a neurčitost – MCIN (viz také text na této straně níže), jenž sdružuje vědecké týmy Katedry informatiky a Katedry optiky. Zúčastnil se také řady diskusí s pracovníky Katedry optiky a MCINu. Za přínos k vědeckým kontaktům mezi

Akira Furusawa je profesorem aplikované fyziky na Tokijské univerzitě. Od roku 2000 zde vede laboratoř kvantové optiky a kvantové informace, která je unikátním světovým pracovištěm kvantové optiky. V dané oblasti nemá technickou konkurenci. V roce 1998 provedl na California Institute of Technology první experimentální realizaci převratně nepodmíněné kvantové teleportace s využitím nové spojitě elektro-optické kontroly kvantového šumu světla. Tento experiment zahájil rozvoj nové dynamicky se rozvíjející vědecké oblasti – kvantové optiky a kvantového zpracování informace se spojitými proměnnými světla. Posledním převratným výsledkem týmu prof. Furusawy je teleportace jediného fotonu letos publikovaná v časopise Science, pro kterou dr. Ladislav Mišta a doc. Radim Filip připravovali teoretickou analýzu v rámci projektu Kontakt.

UP a Tokijskou univerzitou převzal z rukou proděkana PŘF UP prof. Tomáše Opatrného Pamětní medaili UP.

-lsk-, foto Marek Otava

Univerzita má svůj první časopis s impact faktorem

Odborný časopis **Biomedical Papers** vydávaný při Univerzitě Palackého získal v závěru letního semestru tzv. impact factor, jehož výše za rok 2010 byla stanovena na hodnotu 0,716. Biomedical Papers se tak jako první olomoucké periodikum zařadily po bok prestižních světových vědeckých časopisů. Časopis, který se zaměřuje na původní vědecká sdělení a články z oblasti experimentální a klinické medicíny, vychází s periodicitou čtyř čísel ročně.

Udělení Impact Factoru je nejen významným úspěchem univerzity, ale částečně také ukazatelem kvality výzkumné práce a jejich výsledků pracovníků UP a Fakultní nemocnice Olomouc, kteří v časopise publikují vedle dalších autorů z celého světa. „V celosvětovém měřítku je náš univerzitní časopis Biomedical Papers podle IF na 87. místě, a to z celkového počtu 106 časopisů v kategorii Medicine, Research & Experimental,“ zhodnotila úspěch s neskrývanou radostí prof. Jitka Ulrichová, šéfredaktorka časopisu a prorektorka univerzity pro záležitosti vědy a výzkumu.

Přidělení IF časopisu přináší i svůj ekonomický vklad při rozdělování institucionální podpory. Na základě získaného IF vzroste bodové ohodnocení publikací otištěných v Biomedical Papers, a tím i finanční zisk pro autory. Druhým pozitivem je skutečnost, že zde mají možnost po recenzním řízení publikovat studenti doktorských studijních programů své články. „Cílem celého týmu, který se na tvorbě časopisu podílí, je samozřejmě dosažení ještě vyššího IF v dalších letech. Nicméně vyšší IF závisí na recenzentech, autorech, ohlasu jejich prací i vizech Redakční rady,“ dodala prof. Ulrichová.

Více na <http://biomed.papers.upol.cz> -mar-

Studijní oddělení Filozofické fakulty UP pořádá 22. září v prostorách auly FF UP konferenci

Absolventi filologických oborů dnes a zítra

Jejím cílem je výměna zkušeností a názorů filologických odborníků z akademického a neakademického prostředí.

Program konference naleznete na www.ifo.upol.cz.

Mezinárodní centrum pro informaci a neurčitost zahájilo svou činnost. Spojuje vědce napříč světem

Informace a neurčitost jsou dva protiklady, které se každodenně protínají v běžném životě. Vědci na celém světě jim proto věnují stále více pozornosti. Na Univerzitě Palackého se tato problematika nachází v centru zájmu dvou špičkových výzkumných týmů z Katedry optiky a Katedry informatiky PŘF UP. Oba týmy se nyní spojily v projektu, jehož cílem je posílit mezinárodní spolupráci vědců. Důležité místo v projektu mají také letní školy a odborné semináře, kterých se budou moci zúčastnit nejen akademici, ale také studenti. V nabídce nebude chybět ani řada dlouhodobých stáží pro mladé vědce v zemích Evropy, Ameriky, Asie a Austrálie.

Nové interdisciplinární Mezinárodní centrum pro informaci a neurčitost (MCIN) na PŘF zahájilo svou činnost v červnu 2011. Propojuje a koordinuje mezinárodní vědecké aktivity týmů badatelů z obou kateder. „Aktivity Centra směřují k vytvoření mezinárodní vědecké sítě zahrnující více než 30 renomovaných zahraničních partnerských pracovišť. Za tímto účelem Centrum organizuje a financuje širokou škálu dlouhodobých stáží pro posluchače doktorských studijních programů a mladé vědce v 16 zemích světa. Mladí lidé tím získají jedinečnou šanci začít pracovat na nových progresivních výzkumných směrech, a obohatit tak potenciál výzkumu na olomoucké univerzitě,“ vysvětlil garant projektu doc. J. Fiurášek.

Cílem MCIN je stimulovat a posílit mezinárodní spolupráci vědeckých týmů zabývajících se fuzzy logikou, neurčitostí v datech, fundamentální kvantovou neurčitostí a optickým kvantovým zpracováním informace. MCIN umožní rychlý a efektivní přenos nových vědeckých idejí a poznatků v oblasti principiálně nových informačních technologií. Klíčovým posláním Centra je zprostředkovat tyto poznatky co nejširší vědecké a studentské obci formou seminářů předních zahraničních vědců, vědeckých workshopů a letních škol. Jeho činnost bude po tři roky financována z prostředků OP VK. Celkový rozpočet projektu činí 38,5 mil. Kč.

Více informací najdete na <http://mcin.inf.upol.cz>.

-lsk-

NOC VĚD CŮ

23.9.2011
18:00 - 24:00

Přírodovědecká fakulta UP, 17. listopadu
Botanická zahrada

Věda je zábava i v noci!

"Tvář v tvář své noční můře"
demonstrace výzkumu nočního hmyzu

Filmy z festivalu AFO

Noční geocaching
pro účastníky s vlastní GPS a baterkou

Matematická kavárna

Zahrajte si s velmistrem
simultánní šachový turnaj

Práce termokamery
a další...

vstup zdarma

Pro aktuální informace a program sledujte stránku
www.projektmedved.eu

Bez vnímání dobového kontextu dějiny deformujeme O úskalích interpretace minulosti (nejen) na základě seznamů Státní bezpečnosti

Seznamy spolupracovníků bývalé Státní bezpečnosti a zejména údaje, které v nich identifikují významné či výrazné osobnosti současné české společnosti, patří k vděčným mediálním tématům. Novinářský přístup k tzv. vyrovnávání se s minulostí však obvykle nemůže či nechce postihnout složitost jednotlivých „kauz“. Objektivní informaci mnohdy nahrazuje prvoplánový příběh o „odhalení“ a zjednodušená sdělení, recyklovaná na dalších a dalších informačních serverech nakonec přináší částo zkreslený, neúplný či zcela mylný výsledek reality. Na začátku července zveřejnila MFDnes další takový „případ“ – tentokrát se týkal profesora Jiřího Bártka, jednoho z nejvýznamnějších českých vědců, který se řadu let úspěšně věnuje výzkumu biologie nádorů (o jeho působení v dánském ústavu Danish Cancer Society v Kodani a spolupráci s Univerzitou Palackého jsme před prázdninami psali v čísle 30). Novináři objevili jeho jméno v archivu vědecko-technické rozvědky STB. O ní, ale i o obecném problému objektivní interpretace minulosti, jsme hovořili s ředitelem Archivu UP PhDr. Pavlem Urbáškem, jehož hlavní odborný zájem představuje právě oblast soudobých dějin:

Jak se dívá historik, zabývající se novodobými dějinami, na novinářské texty, které čas od času odhalují jména některých významných osobností na seznamech StB? Před prázdninami se například vynořila kauza profesora Bártka ...

Nechci se rozhodně vyjadřovat ke konkrétní kauze prof. Bártka. Neznám ten spis, a i kdybych ho znal, tak pochybuji, že bych k tomu jakkoli dokázal zaujmout stanovisko v duchu, jaký zvolila MFDnes. Nechápu totiž historickou interpretaci jako hledání „dobra“ a „zla“. Tyto dvě kategorie se totiž většinou nevyskytují v esenciální podobě ani v historii, ani v životě každého z nás. Z obecného pohledu problém tkví v tom, jakým způsobem hodláme do historie nahlížet. Základním „kukátkem“ našeho pohledu do minulosti musí být kontext. Dříve se tomu říkalo historická metoda – musíme totiž pojímat dané události v rámci co možná nejširších dobových souvislostí. Jestliže se použije jiný úhel pohledu – dnes třeba tolik častá morální hlediska – tak náš pohled na dějiny deformujeme. Historiografie je subjektivní záležitost: i historik je subjekt, který má nějaké zkušenosti, názory, postoje, je ovlivněn nějakou ideologií a ať chce nebo nechce, tak toto vše vnáší – třeba jen výběrem tématu – do své interpretace. A aby svoji subjektivitu minimalizoval, pak se musí neustále poměřovat s dobovým kontextem. A to samozřejmě novináři nedělají.

V konkrétním případě prof. Bártka hrálo roli i to, že se v uplynulé době sám poměrně výrazně objevoval v médiích, hovořil se o něm jako o možném kandidátu na Nobelovu cenu, po určité době se objevil také v Olomouci, byla okurková sezóna ... A bohužel, podle mých informací zrovna v MFDnes se postupuje často tak, že pokud se v jejich zorném poli objeví nějaká výrazná osobnost, tak si ji hned prolustrují, zda se v příslušných seznamech nachází. Což je dnes velmi jednoduché.

A asi nemůžeme dost dobře od novinářů očekávat, že by na titulní straně a s palcovými titulky psali o těch na „druhé straně“ – o těch, kteří se spolupráci se Státní bezpečností nutili své „oběti“ ...

Ano – ale to lze zaznamenat i u historiků. Je bohužel fakt, že historii vždycky píše vítězové, nikdy by se ale nemělo zapomínat na to, že u jakéhokoli konkrétního tématu by měla být zřejmá snaha na tu „druhou stranu“ se dostat. Problém žurnalistické interpretace minulosti tkví také ve specifickém stylu. Noviny s velkou chutí odhalí „nepřítele“, poté následují emocionální „obranářské“ reakce. Tento postup do značné míry znemožňuje porozumět všem rozmanitým okolnostem, o kterých víme jen velmi málo. Moc médií spočívá také v tom, že leckdy nezveřejní ani reakci, která se pokouší podívat se na daný problém z jiného úhlu. Černobílá vyrocenost médiím vyhovuje. Média disponují v tomto ohledu velkou mocí, která – podle mého názoru – není dostatečně vyvážená odpovědností.

Před rokem uspořádal Ústav pro soudobé dějiny workshop, na kterém se sešli historici, kteří se zabývají soudobými dějinami, s některými novináři. A bohužel se ukázalo, že tyto dvě sféry jsou takřka naprosto nepropojitelné. Novináři jednoznačně zdůrazňovali specifickou práci novinářské práce a nebyli schopni akceptovat skutečnost, že jejich vliv je

dvousměrný: že nedávají do novin jen to, co chce veřejnost, ale že také mají na veřejnost obrovský vliv.

Tím spíš je tedy asi dost problematické jednání konkrétního člověka hodnotit v rámci nějakého novinového článku nebo reakce na něj.

Ale i to je problém, který platí i pro historiky. Tvrdím, že nejprve musíme postupovat od obecného ke konkrétnímu. Pokud dnes neexistuje obsáhlá studie o fungování vědeckotechnické rozvědky jako celku, pak se těžko můžeme adekvátně vypořádat s konkrétními případy lidí, kteří uvízli v agenturních sítích této zpravodajské služby.

Může se vůbec nějakého hodnocení i dopustit historik?

Z pohledu metodologie historické práce neslouží historik k tomu, aby se v dané chvíli a jednou provždy s historií „vypořádal“ či se s ní „vyrovnal“. Historik není prokurátor, soudce, či dokonce popravčí. Historik tady také není od toho, aby hodnotil a soudil dobově podmíněnou morálku a etiku. Morálka a etika odbojáře z roku 1944 či jakékoliv osoby, která se v dějinách pohybovala v mezních situacích, je jiná, než morálka člověka, který sedí v roce 2011 u počítačové klávesnice a píše – či spíše spekuluje – svá morální moudra. Pochopitelně, někdo v mezních zkouškách obstojí více, jiný méně; leckterý tyto zkoušky nezvládne. Jaké dnes máme právo k tomu, abychom takového člověka černobíle odsoudili? Historik má popisovat, jak to vlastně bylo; přitom si musí být vědom, že nikdy nepopíše v absolutním slova smyslu „jaké to bylo“, protože minulost vnímá zprostředkovaně pomocí historických pramenů, které pouze historickou skutečnost tak či onak reflektují. Jak už jsem řekl – přitom musí brát v potaz historický kontext, který omezuje převahu jeho subjektivních názorů. Jenže u někoho subjektivita převáží. Nakonec se to objevilo i v případě pana profesora Bártka, kdy dali slovo bývalému řediteli Ústavu pro studium totalitních režimů Pavlu Žáčkovi, který prohlásil, že komunisti tady všechno zničili, a pak to kradli v zahraničí. To je ale strašná hloupost – historik vůbec nemá něco takového říkat.

Proč to tedy říkáš?

To je bohužel záležitost, která souvisí se vznikem, existencí a podstatou toho ústavu. Ať už si o akademické svobodě a autonomii dnes myslíme cokoli, tak to je – a vždycky byl – základní mechanismus, který umožňuje, aby se vědec oddělil od mocensko-politických struktur. Jestliže ale vznikne tak zvaný badatelský ústav orientující se na soudobé dějiny, který je organizační jednotkou státu a nepřímou (prostřednictvím rady ústavu jako řídicího orgánu) je řízen Senátem, pak legislativci, ale i společnost připustila, aby do výkladu soudobé historie ingerovala politika, a to dokonce v institucionální podobě. I ve svobodném a demokratickém státě politikové hodlají ovlivnit interpretaci historických událostí. Domnívají se totiž, že způsob interpretace historie a následná edukace této disciplíny legitimuje jejich dnešní politické postoje. A je úplně jedno, jestli Senát do čela takové instituce jmenuje radu s levicovou nebo pravicovou převahou. Tohle má hluboké kořeny. Až do konstituování pozitivistické historiografie v 19. století byla historiografie disci-

PhDr. Pavel Urbášek, ředitel Archivu UP, se v rámci své vědecké činnosti věnuje oblasti soudobých dějin a orální historii. Je autorem a spoluautorem monografií *Univerzita v Olomouci 1573–2009* (2009), *Vysokoškolský vzdělávací systém v letech tzv. normalizace* (2008), *Vítězové? Poražení?* (2005), *Kapitoly z dějin univerzitního školství na Moravě v letech 1945–1990* (2003). Působí jako člen hodnotícího panelu GAČR (dějiny 19. a 20. století); sám je řešitelem a spoluřešitelem čtyř projektů GAČR. Za monografii *Vítězové? Poražení?* obdržel spolu s prof. Miroslavem Vaňkem ocenění Historická kniha roku 2005.

plinou převážně aktivistickou. Ne nadarmo se říká, že historiografie je druhé nejstarší řemeslo na světě. Po prostituci, dodávám.

Jak je to tedy s tím vyrovnáním se s minulostí z pohledu historika? Jak se lze vypořádat například se seznamy STB v konkrétních individuálních případech?

Vyjadřovat se hodnotícím způsobem je dosti sporné. Do jisté míry lze říci, že se tomu historici spíše vyhýbají – pokud ovšem nepřistoupí přímo a jednoznačně k negativní interpretaci. K příslušným materiálům se dneska samozřejmě lze dostat, ale abychom měli skutečně elementární znalosti, museli bychom ty informace velmi opatrně a pečlivě vážit a především je svázat s tím tehdejší systémem. A to už je trochu problém. A hlavně by se muselo hovořit s těmi dotčenými, jak s tím naverbovaným spolupracovníkem, tak s jeho rozvědčíkem. A oni by museli být ochotní hovořit. A i když ochotní jsou, je třeba se nějak vypořádat s tím, jak s tou výpovědí naložit. A to není jednoduché nikdy.

Mohu uvést příklad, který podle mého názoru složitost interpretace minulosti dobře ilustruje.

Dobře jsem se znal s odbojářem z druhé světové války, který na sklonku druhé světové války uprchl pře zatčením na Slovensko k partyzánům. Podstatnou část svého života žil v obavách, že jejich skupinu prozradil bratr. Mimochodem – tento bratr byl odsouzen k trestu smrti, exekuci již nacisti nestihli a po roce 1948 ho zavřeli na dvanáct let komunisti.

Až mému známému odbojáři jeden z kolegů historiků, který se tím případem zabýval, řekl, že se jeho bratr choval naprosto statečně. Byla to pravděpodobně milosrdná lež, ze spisu k jinému případu totiž jasně vyplynulo, že tu skupinu prozradil právě ten bratr. Když jej gestapáci zatkl, drželi ho ve vazbě a nasadili k němu svého člověka – volavku. A ten jej přemluvil, ať se na všechno vykašle a své spolupracovníky z illegality prozradí. A tak mluvil, možná i o svém bratrovi; nebo naopak bratra zachránil na úkor jiných. Prostě nevydržel tlak, který si ani nedokážeme představit – a gestapáci zatkl na padesát lidí, z nichž některé popravili, některé odsoudili k dlouholetému vězení...

Dokončení na str. 7

Je ale o takovém člověku možné říct, že „selhal“?

Právě – co se s tím dá dělat?! Můžeme takového člověka pranýřovat z morálních důvodů? Vždyť nevíme vůbec nic! Vždycky zůstane prostou, se kterým si nevíme rady. A tohle je potom prostor, který je naplňován subjektivismem, černobílým pohledem a aktivismem, přičemž tyto vyhrané postoje mohou mít nejrůznější příčiny. Ale nejhorší je, když se do toho začne zavádět morálka, formulovaná pěkně v teple u kávičky. My to přece musíme chápat v kontextu té doby, a ne si - u toho kávička – říkat, jaký byl kdo grázl.

A s těmi seznamy StB jde o podobný princip. I kdyby se podařilo sebrat všechny materiály, tak nenaplněný prostor zůstane. A pokud si toto neuvědomují ani někteří historici, jak by si to měli uvědomovat novináři?

Jaký je tedy tento konkrétní kontext? Co vlastně víme o vědeckotechnické rozvědce?

Historikové o vědeckotechnické rozvědce nevěděli prakticky nic, protože její materiály byly uloženy do vzniku Ústavu pro studium totalitních režimů, resp. Archivu bezpečnostních služeb, u polistopadové rozvědky. Takže nebyl dostatek času, aby se do toho někdo pustil. Teprve v letošním roce vyšla kniha vzpomínkových textů kmenových vědeckotechnických rozvědkářů. Pod názvem „Pomohli jsme sestřelit Powerse“ je shromáždil Věroslav Sobek, který stál u vzniku vědeckotechnické rozvědky a později ji i vedl. K těm textům musíme samozřejmě přistupovat opatrně, protože jsou to vzpomínky, které v současné době nemáme s čím konfrontovat, nicméně fungování rozvědky je zde popsané poměrně dobře. Vznikla v první polovině padesátých let, v době, kdy se začala utvářet tzv. vědeckovýzkumná základna a mocenské centrum a příslušná řídicí místa si uvědomovaly odstřížení československé vědy od Západu. Zároveň si také byli vědomi toho, že v západním kapitalistickém světě samozřejmě existuje průmyslová špionáž, ale protože tamní podniky vlastní ve většině soukromé korporace, tak se i průmyslová špionáž děje více méně na soukromé, podnikové úrovni, na úrovni vlastníků těch podniků. Kdežto tady všechno vlastnil stát, a tedy vznikla státní tajná služba, která se touto problematikou zabývala. I dnes je ochrana ekonomických zájmů té které konkrétní země v gesci ochranné tajné služby – kontrarozvědky.

Vědeckotechnická rozvědka disponovala tzv. analytickým oddělením, které mělo za úkol budovat kontakty s vědeckým světem. Rozvědky potřebovali od vědců konkrétní podněty, museli vědět, co mají na Západě získat. A když něco získali, např. dokumentaci nebo přístrojovou techniku, tak tyhle věci vraceli vědcům zpět, aby se takto získané poznatky legalizovaly doma, eventuálně byly využity v praxi.

Kontakt rozvědky se sférou vědy a výzkumu probíhal různými cestami. Existovaly oficiální kontakty, kdy příslušníci rozvědky komunikovali s řediteli ústavů ČSAV, akademickými funkcionáři či s představiteli různých řídicích grémií, majících na starosti vědu a výzkum; do těchto organizačních struktur rozvědka nasazovala i své lidi. Mezi konkrétní vědeckou komunitou si rozvědka buďto stavěla síť tzv. ideových spolupracovníků, které posléze zavazovala ke spolupráci agenturní cestou.

V zahraničí fungovala vědeckotechnická rozvědka dvojnásobným způsobem, a to buď „legálně“ nebo „nelegálně“. Při legální činnosti rozvědkář působil pod diplomatickým krytím na ambasádě či na zastoupení podniků zahraničního obchodu, přičemž druhá strana většinou věděla, že jde o rozvědky. Rozvědkář byl tedy pod permanentní kontrolou kontrarozvědných orgánů příslušné země a záleželo na tom, jak byl šikovný a jak se mu podařilo se této kontrole zbavit. Tzv. nelegální rozvědka vyškola a vybavila je fiktivní životní identitou. Takto připravený nelegál poté emigroval a pokusil se pracovním umístěním v příslušné vědecké oblasti. O činnosti „nelegálů“ nevíme v podstatě

nic, i zmíněná publikace popisuje podrobně pouze „legální“ rozvědku. Víme pouze, se, že „nelegálové“ jak z vědeckotechnické, tak z politické rozvědky Československo po roce 1989 stahovalo.

Je obtížné spekulovat o příčinách spolupráce jednotlivých československých vědců s rozvědkou. Domnívám se ale, že rozhodující příčinou bylo umožnění cest či dokonce dlouhodobějších pracovních pobytů na Západ. Pokud rozvědka tuto cestu umožnila a podporovala, pak tak činila proto, aby vědce nějakým způsobem „vytěžila“. A to mnohdy formou, kterou si vědec nemusel ani dostatečně uvědomovat. Nemuselo tak jít pouze o získání konkrétních materiálů. Například vědec-spolupracovník už jen svým působením v příslušném pracovním kolektivu „otevíral“ rozvědkám cestu k dalším – pro spolupracovníka nevědomému – „rozpracování“ členů příslušné vědecké komunity. A k tomu mohli rozvědkám posloužit nejrůznější informace – bydliště, majetkové poměry, koničky, vztah k alkoholu a k ženám či třeba výše splácené hypotéky. Ve vztahu spolupracovník-tajná služba totiž „tahá“ spolupracovník vždy za „kratší konec“.

To je jedna rovina. Musíme si také uvědomit vůbec pozici tzv. vědeckovýzkumné základny v Československu před rokem 1989. Tato základna byla neobyčejně mohutná (před rokem 1989 působilo v oblasti vědy a výzkumu více než 180 tis. pracovníků) a byla štědře dotovaná státem a podnikovou sférou (4 % HDP). Současně ale byla autarkní a mezinárodně uzavřená nejen ve směru západním, ale také ve směru východním. Každá ze zemí tzv. socialistického tábora si buďto budovala podobně izolovaný vědeckovýzkumný svět, adekvátní svým ekonomickým potřebám; v Sovětském svazu se špičková věda koncentrovala ve vojenském sektoru a přísně se utajovala. Naše věda a výzkum před rokem 1989 byla také do jisté míry samoúčelná, protože stávající ekonomický mechanismus upřednostřující kvantitu před kvalitou nedával světu vědy dostatečně inovační stimuly.

A ještě jeden aspekt – především v období tzv. normalizace (1969–1989) zasahovala politická policie do prostředí vědy a výzkumu z kontrolních důvodů. Před časem jsem se věnoval výzkumu vysokoškolského systému v Československu a zajímalo mne, co „estébáci“ po těch vystrašených vysokých školách v době normalizace vlastně chtěli. Zajímalo mne to ze systémového hlediska, takže jsem se snažil dostat spíše k analytickým materiálům, nebral jsem v potaz spolupracovnícké dokumenty. A jsem hluboce přesvědčen, že v naprosté většině případů nešlo o hledisko státní bezpečnosti, to můžeme snad připustit při sledování zahraničních studentů rekrutujících se v tomto období zejména z tzv. spřátelených arabských zemí. Státní bezpečnosti, resp. její kontrarozvědné složce šlo o to, aby vysokoškolské učitelé ještě více zastrašila. Tajná policie chtěla dát najevo: „my jsme to ucho, které slyší a když chce, tak vás má v rukou“. Proto z dnešního pohledu jsou konkrétní případy leckdy až směšné. Můžu uvést příklad. Šlo o člověka, který uvízl ve spárech StB na olomoucké univerzitě. Byl to anglista a rusista, který v roce 1969 vyjel na studijní pobyt do Austrálie. Napsal odtud dopis tehdejšímu děkanovi filozofické fakulty Daňhelkovi, v němž se svěřil, že neví, jestli se má vrátit domů, či bude emigrovat. Jenže, co by vlastně v té Austrálii dělal, snad by mohl učit klokaný rusky, napsal v dopise Daňhelkovi. Estébáci ten dopis zadrželi, věta o klokanech učících se rusky přitáhla jejich pozornost. Poté prověřili jeho pobyt v Austrálii a začali tvrdit, že se stýkal s místním armádním důstojníkem majícím na starosti jazykovou přípravu australských rekrutů. Když olomoucký pedagog odjel poté na delší dobu do Sovětského svazu, tak estébáci nahlásili „podezřelé“ australské styky dokonce sovětským zpravodajským místům. Je docela možné, že našeho pedagoga „skřípli“ již Sověti. A když se vrátil do Olomouce, tak podepsal spolupráci. Ale na základě čeho vlastně, že?

Připravila Věna Mazochová
foto Renata Pavelková

Doc. Jiří Špička získal za monografii o Petrarkovi cenu Premio Flaiano

Cenu Premio Flaiano Internazionale, jednu z nejvýznamnějších poct, jež může italianista získat, převzal v červenci na slavnostním večeru v italské Pescaře docent Jiří Špička, odborník na italskou literaturu, který působí na Katedře romanistiky FF. Ocenění obdržel v kategorii italianistika za nejlepší zahraniční odbornou

monografii o italské literatuře nebo kultuře za publikaci s názvem Petrarcha: homo politicus (Argo, 2010). „Téma Petrarkova politického myšlení v souvislosti s jeho politickým chováním zůstalo v posledním půlstoletí ve stínu jiných oblastí. Obecné monografie o Petrarkovi

často nedopřávají jeho veřejnému působení dost prostoru nebo opakují jen stará klišé. Rozhodl jsem se proto podrobně prostudovat Petrarkovy texty právě z hlediska jejich politického významu a sestavit monografii, která by vyčerpávajícím způsobem toto téma mapovala,“ vysvětlil doc. Špička. Na monografii mapoval tři roky v rámci projektu Grantové agentury ČR. Některé kapitoly připravoval také do podoby článků, které byly přijaty do nejprestižnějších vědeckých časopisů v oboru (Critica letteraria, Lettere italiane a Italian Quarterly). Cena Premio Flaiano, pojmenovaná po italském scénáristovi, dramatikovi a spisovateli Enniu Flaianovi, se uděluje od roku 1976 v Pescaře v kategoriích film, televize, divadlo a literatura; cena za italianistiku je udělována od roku 2002 ve spolupráci s Ministerstvem zahraničí Itálie třem nejlepším zahraničním odborným publikacím.

Další informace na www.premioflaiano.it.

-lsk-

Čtyři tisíce kilometrů na podporu studentské mobility

Studenti z celé Evropy se rozhodli podpořit myšlenky studentské mobility za účelem posílení tolerance a míru v celém evropském společenství. V rámci ojedinělého projektu členů Studentské rady Campus Europae a mezinárodní studentské organizace Erasmus Student Network se účastnili mezinárodní cyklistické akce „Ride for your Rights!“ a projeli tak čtyři tisíce kilometrů úsek dvanácti evropských zemí. Skupina studentů, politiků, aktivistů a nadšenců z řad veřejnosti se rozjel 3. července v Srbsku. Po trase vedené Ruskem, Chorvatskem, Maďarskem, Slovenskem, Rakouskem, Českou republikou, Polskem, Litvou, Lotyšskem a Estonskem skončila svou pouť až 15. září ve Finsku. V Olomouci se studentští cyklisté zastavili 26. července, kde je přivítali zástupci místní pobočky ESN, statutárního města Olomouce i Univerzity Palackého. Ve velké zasedací místnosti Rektorátu UP se mj. setkali s Mgr. Jakobem Dürrem, prorektorem UP (viz snímek).

Z tiskové zprávy vybrala -map-, foto -mo-

Prof. Josef Pešák obdržel ocenění za přínos pro léčbu kokařinosti

Mezi oceněnými v prestižní soutěži o Cenu zdraví a bezpečného životního prostředí 2011, jejíž výsledky byly vyhlášeny na konci června v Praze, byl také prof. Josef Pešák, CSc., z Lékařské fakulty UP, který obdržel zvláštní ocenění - Projekt zvláštního zřetelce. Získal jej za užití účinné látky formoterolu pro léčení kokařinosti a za inovativní postup při nové aplikaci inhalčního přístroje na vdechování tohoto léčiva, které se běžně používá na léčbu astmatu.

Soutěž, jejímž pořadatelem je Business Leaders Forum Prince Charlese, patří k nejdůležitějším oceněním za projekty na ochranu životního prostředí, ochranu zdraví a bezpečnost práce. Existuje od roku 1991 jako součást aktivit ČR a jejím cílem je šířit a podporovat společensky odpovědné koncepty v těchto oblastech. Záštitu nad soutěží má Ministerstvo životního prostředí ČR, Hospodářská komora ČR a Svaz průmyslu a dopravy ČR. Letošní odborné komisi předsedal prof. Bedřich Moldan, ředitel Centra pro ekologické otázky UK. -mav-

XX. ročník Francouzské letní univerzity VNHJ v Olomouci

Pravidelná setkání francouzských filozofů s českou a slovenskou intelektuální elitou, která byla v podobě bytových seminářů organizována od sedmdesátých let v Praze, se po sametové revoluci změnila v tradiční tematických interdisciplinárních Francouzských letních univerzit. V organizaci jednotlivých ročníků se střídají česká a slovenská vědecká pracoviště. Stejně jako patnáctá letní univerzita v roce 2006 se i ta letošní jubilejní konala v prvním červencovém týdnu na Katedře romanistiky FF v režii vedoucí katedry doc. Marie Voždové, Ph.D. (na snímku vpravo). Přednášky letošního ročníku, jehož téma znělo „L'Étranger“ (Cizinec), slavnostně zahájil společně s doc. Voždovou děkan FF doc. Jiří Lach, Ph.D., M.A., za francouzskou stranu pak promluvila profesorka literatury Sylviane Coyault (Univerzité Blaise Pascal, Clermont-Ferrand) a za Vzdělávací nadaci Jana Husa Brno, která akci zajišťuje, její místopředsedkyně PhDr. Kristína Korená, Ph.D. (FF UK Bratislava).

Setkání se zúčastnilo celkem pětadvacet účastníků z Francie, České republiky, Slovenska, Polska a Maďarska. Aktivně vystoupilo kolem dvaceti vyučujících a deseti doktorandů, publikum pak doplňovalo ještě zhruba patnáct studentů různých oborů magisterského studia z českých a slovenských univerzit. V celkem devíti přednáškových blocích zazněly příspěvky z oblastí filozofie, literatury, historie, translologie, sociologie nebo umění. Pozvání doc. Voždové neodmítly ani dvě současné francouzské spisovatelky, Marie-Hélène Lafon (na snímku vlevo) a Colette Guedj.

Program konference byl doplněn i večerními filozofickými a literárními ateliéry vedenými francouzskými účastníky, a odbornou exkurzí do arcibiskupské knihovny zámku v Kroměříži.

Mgr. Jiřina Matoušková
Katedra romanistiky FF, foto archiv autorky

Britské centrum na nové adrese nabízí moderní prostory i bezbariérový přístup

Britské centrum Knihovny UP se po dvaceti letech přestěhovalo na novou adresu. Kvalitní a vhodné zázemí našlo v budově Rektorátu v Křížkovského ulici. Nově zrekonstruované prostory bývalého filmového sálu, v němž už promítací technika dosloužila, nabízejí moderní interiéry doplněné bezbariérovým přístupem. Do budoucna se mohou návštěvníci Britského centra těšit na plánovanou službu wi-fi. Stavební práce na přeměně filmového sálu do podoby nových knihovnických prostor trvaly pět měsíců.

„Moderně řešené prostory s bezbariérovým přístupem v těsném sousedství Rektorátu UP umožňují další rozvoj Britského centra při zachování kompletní nabídky všech doškových služeb, které poskytujeme našim pravidelným uživatelům, zájemcům o Cambridgeské zkoušky a dalším návštěvníkům z řad odborné i laické veřejnosti. Těšíme se na Vaši návštěvu v novém Britském centru,“ uvedl vedoucí centra Mgr. Martin Štěrba.

Britské centrum KUP nabízí specializované služby v oblasti studia a výuky angličtiny, jazykových zkoušek a mezinárodních jazykových certifikací. Knihovna a multimediální studovna Britského centra

jsou otevřené pro nejširší veřejnost. Najdete zde unikátní nabídku literatury vhodnou pro všechny zájemce o studium angličtiny. Fond knihovny je budován tak, aby každý zájemce našel materiály pro svou jazykovou úroveň. „Tyto reprezentativní prostory by si určitě zasloužily vybavení

novým, moderním nábytkem, ale na ten bohužel v letošním rozpočtu nezbylo peníze. Doufáme, že se nám podaří zařízení centra modernizovat v příštím roce v rámci probíhajících vzdělávacích projektů EU. Oproti původním prostorům se mohou návštěvníci Britského centra zatím těšit na příjemné prostředí, lepší osvětlení nebo přehlednější uspořádání půjčovního fondu. Návštěvníci mohou také využít informační službu na vrátnici a občerstvení v deset metrů vzdálené univerzitní kavárně,“ dodal Mgr. Štěrba.

Více informací o Britském centru na www.bc.upol.cz. Text a foto Lenka Skácelíková

Pampaedie nabízí i letos kurzy zájmového vzdělávání pro dospělé

Univerzita Palackého za finanční spoluúčasti Olomouckého kraje realizuje již devátou etapu kurzů zájmového vzdělávání pro dospělé. V rámci ČR jediný projekt s názvem „Pampaedie – škola zájmového vzdělávání“ je odborně zastřešen Katedrou sociologie a andragogiky FF. Kurzy určené pro širokou veřejnost jsou zaměřeny do nejrůznějších oblastí zájmové činnosti, od tvůrčích aktivit přes komunikační dovednosti až po vaření, vlastivědné vycházky či grafologii.

Přehled všech kurzů včetně jejich charakteristiky, termínů konání a dalších informací je k dispozici na www.pampaedie.cz. Prostřednictvím těchto webových stránek je možné se do kurzů i přihlásit.

-red-

-placená inzercie-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vytvoření metody full cost a její aplikace na UP

Registrační číslo: CZ 1.07/2.4.00/16.0004

Univerzita Palackého plánuje v budoucnu využívat metodu úplných nákladů (full cost) ve svém finančním řízení. Komu není budoucnost financování UP lhostejná, je srdečně zván na seminář

Metoda úplných nákladů (full cost) a její využití na UP

ve středu 21. září 2011 od 15 do 18 hodin v Aule Přírodovědecké fakulty

(17. listopadu 12, místnost 2.001).

Lektoři semináře:

Prof. Ing. Bohumil Král, CSc., vedoucí Katedry manažerského účetnictví VŠE Praha, Ing. Jaroslav Wagner, Ph.D., odborný asistent, Katedra manažerského účetnictví VŠE Praha

Seminář se koná s podporou projektu „Vytvoření metody full cost a její aplikace na UP“.

Více informací o projektu a metodě full cost naleznete na <http://fcm.upol.cz>.

Těšíme se na setkání s Vámi.

Ing. Tomáš Kopřiva, hlavní řešitel projektu,
Ing. Radka Jurečková, manažerka projektu

Choral Bridges: nové CD univerzitního sboru Ateneo

V pořadí třetím hudební nosičem se mohou nejen pochlubit, ale především prezentovat členové smíšeného komorního sboru Ateneo UP. Zpěváci při vzniku CD spolupracovali se sbory zahraničními, a to konkrétně s polským Educatus Krakow a slovenským sborem Mladost Banská Bystrica. Celkem patnáct skladeb uvádí titulní Tutte quelle, na které se autorsky podílel doc. Vít Zouhar.

Nově vydané CD, které se nahrávalo v Kapli Božího těla a v aule Filozofické fakulty, se od svých předchůdců v několika parametrech liší. „Poprvé vychází v podobě tzv. digipacku, tedy v měkkém papírovém přebalu. Obvyklá standardní délka natáčení bývá jeden až dva víkendy. Z celé řady důvodů jsme se ale museli „vejít“ do jednoho dne, kdy se podařilo natočit celkem sedm snímků. Šest z 15 nahrávek vzniklo v rámci projektu Visegrad Choral Bridges. CD tak mohlo být vydáno s podporou International Visegrad Fund,“ uvedl sbormistr a hlavní koordinátor doc. Pavel Režný. Sedmou nahanou skladbou je Gaudeamus igitur s doprovodem orchestru. Na CD ale tato skladba zařazena není, protože dramaturgicky patří do jiné oblasti. Všechny fakulty UP však tuto nahrávku mají k dispozici pro svou potřebu, např. pro promoce apod.

„CD dokládá interpretační úroveň SKS Ateneo, jenž tvoří studenti všech fakult UP Olomouc, během posledních šesti let. Stejně jako u předchozích CD, které UP vydala, je i toto CD určeno především k propagaci naší alma mater doma i v zahraničí. Myslím, že se povedlo graficky i obsahově. Chtěl bych na závěr poděkovat oddělení komunikace UP, jenž se na závěrečné podobě CD výrazně podepsalo,“ dodal sbormistr.

Více na www.zurnal.upol.cz. -Isk-, -red-

VYDAVATELSTVÍ • VYDAVATELSTVÍ • VYDAVATELSTVÍ

Prázdninová produkce

Pedagogická fakulta

Michalík, J., Hanák, P. a kol.: *Speciálně pedagogické centrum*. 1. vyd., 34 s. Neprodejné

Michalík, J., Hanák, P. (eds.): *Inovace činnosti SPC při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením*. 1. vyd., 80 s. Neprodejné

Kopecký, M.: *Somatotyp a motorická výkonnost 7-15letých chlapců a dívek*. 1. vyd., 222 s.

E-pedagogium II/2011. Odborný časopis. 180 s. Neprodejné

Válková, S.(ed.): *New trends in Educating Future Teachers of English VI*. Vydáno na CD. Neprodejné

Bártek, K., Bártková, E.: *Aplikované informační technologie 2*. 1. vyd., 74 s. Neprodejné

Bártek, K., Bártková, E.: *Úvod do informačních technologií III*. 1. vyd., 32 s. Neprodejné

Serafin, Č., Havelka, M.: *Elektronické stovebnice*. 1. vyd. 80 s. Neprodejné

Kubrický, J.: *Tvorba a správa www stránek (cvičení)*. 1. vyd., 82 s. Neprodejné

Dostál Jiří: *Elektrotechnika 1 (přednášky)*. 1. vyd., 74 s. Neprodejné

Dostál, J.: *Teoretické základy technických předmětů (přednášky)*. 1. vyd., 70 s. Neprodejné

Dostál, J.: *Elektrotechnika (cvičení)*. 1. vyd., 66 s., Neprodejné

Dostál, J.: *Technická grafika (cvičení)*. 1. vyd., 64 s. Neprodejné

Dostál, J.: *Teoretické základy technických předmětů (cvičení)*. 1. vyd., 62 s. Neprodejné

Lavrincík, J.: *Úvod do informačních technologií I*. 1. vyd., 56 s. Neprodejné

Szotkowski, R.: *Úvod do informačních technologií II*. 1. vyd., 60 s. Neprodejné

Fakulta tělesné kultury

Nitka, J., Poláková, M.: *Bavíme se gymnastikou*. 1. vyd. 28 s. Neprodejné

Kudláček, M.(ed.): *Aplikované pohybové aktivity v teorii a praxi. 2011- roč. 2 - č. 1*. 74 s. Neprodejné

Lékařská fakulta

Ulrichová, J. (ed.): *Biomedical Papers Vol. 155, No. 2*. 192 s. Neprodejné

Procházková, M. a kol.: *Obstetrics*. 1. vyd., 252 s. Neprodejné

Modrianský M. (ed.): *Konference vědeckých prací studentů DSP 2011*. 1. vyd., 60 s. Neprodejné

Filozofická fakulta

Arbeit, M., Trušník, R. (eds.): *America in Motion*. 1. vyd., 224 s. 205 Kč.

Vičar, J. (ed.): *Musicologica Olomucensia 13*. 112 s. 150 Kč

Černý, J.: *Romanica Olomucensia Vol. 23, No. 1*. 104 s. 196 Kč

Šaradin, P. (ed.): *Contemporary European Studies. Vol. 5, Nr. 1/2010*. 72 s. Neprodejné

Fialová, I., Faltýnek, D. a kol.: *Na FF UP se studuje Filologie*. 1. vyd., 98 s. Neprodejné

Kavčáková, A., Myslivečková, H.: *Josef Vydra (1884–1959)*. 1. vyd., 240 s. 280 Kč

Kysučan, L.: *Antické tradice v barokní latinské literatuře českých zemí*. 1. vyd., 158 s. 145 Kč

Krč, E., Esparza, D.: *Introducción a la teoría literaria*. 1. vyd., 104 s.

Přírodovědecká fakulta

Voženílek, V., Květoň, V.: *Klimatické oblasti Česka: Klasifikace podle Quitta za období 1961–2000*. 1. vyd., 20 s. + mapa. 268 Kč

Měkotová, J., Štěrbá, O.: *Metodika optimalizace říční krajiny s důrazem na rozvoj biodiverzity a katalog opatření*. 1. vyd., 50 s. + CD. Neprodejné

Šafařová, D.: *Kapitoly z obecné genetiky*. 1. vyd., 114 s. Neprodejné

Navrátil, M.: *Základy virologie, obecná virologie*. 1. vyd., 102 s. Neprodejné

Ostatní

Krejčířová, O., Vymazalová, E., Treznerová, I.: *Aranžér pro osoby se zdravotním postižením*. 1. vyd., 146 s. Neprodejné

-věch-

Ve Wroclawi se sešli mezinárodní experti v oblasti sportu

V polovině července se v polské Wroclawi konala mezinárodní konference expertů v oblasti sportu s ústředním tématem „Zajištění rovných příležitostí prostřednictvím sportu jako elementu sociální politiky“. Uskutečnila se v rámci polského předsednictví EU s garancí odboru pro mezinárodní kooperaci Ministerstva sportu a turistiky Polska.

Dvoudenní jednání bylo rozčleněno podle šesti diskusních témat s obdobným organizačním schématem: po krátkém představení účastníků panelu a vstupním slovu moderátora k legislativě a realitě daného tématu následovaly konkrétní dotazy na další tři účastníky panelové diskuse. Mezi nimi byli vždy zástupce akademického prostředí, zástupce některého z významných fungujících a úspěšných projektů z praxe a konkrétní osoba s osobní zkušeností v rámci tématu. Mezi pozvanými experty byla také prof. Hana Válková z FTK UP, která se zúčastnila panelu věnovanému otázkám rovných příležitostí, schopnostem a limitům.

Ve všech vstupních projevech byl podtržen význam sportu, především sportu pro všechny, pro obecné společenské začlenění, bližší komunikaci a kooperaci v rámci společenského spektra bezvétné populace i tzv. minoritních skupin. Evropský komisař pro vzdělávání kulturu a sport Bart Ooijen, jenž vedl jeden z panelů, přislíbil závěry a doporučení vzešlé ze setkání zakomponovat do doporučení pro ministry sportu v zemích EU. -hav-, -red-

Univerzitu navštívil velvyslanec Spolkové republiky Německo

Německý velvyslanec v Praze Johannes Haindl navštívil před prázdninami rektora UP a Katedru germanistiky FF UP. Za účasti její vedoucí prof. Ingeborg Fialové a nadačníhoho profesora SRN doc. Jörga Krappmanna ho

vořil s prof. Miroslavem Mašlánem především o vztazích, které olomoucká univerzita udržuje s německými vysokými školami. Podle informací prof. I. Fialové se německý velvyslanec ve spolupráci s Velvyslanectvím Rakouska, Švýcarska a dalšími organizacemi snaží nastartovat iniciativu zaměřenou na posílení výuky němčiny v ČR. *Text a foto-map-*

Těloolomouc 2011

„Kdo chce hybat světem, musí nejdříve pohnout sám sebou.“ Tento Sokratův citát se stal mottem již 9. pracovního setkání tělovýchovných pedagogů Těloolomouc 2011, které proběhlo ve dnech 24. – 26. srpna v Olomouci. Na 220 účastníků mělo možnost načerpat inspiraci pro svou praxi pod vedením padesátky zkušených lektorů z celé republiky i ze Slovenska. Tradičním organizátorem byla Katedra sportů FTK UP.

Obsah setkání tvořily zejména lekce přinášející praktické ukázky činností využitelných ve školní i mimoškolní tělesné výchově, ale i teoretické přednášky zaměřené na školní vzdělávací programy, aktivní životní styl nebo aplikované pohybové aktivity.

Filip Neuls, Ph.D., Katedra sportů FTK

Multikulturalismus, extremismus a moderní dějiny ve výchově k občanství

Ve dnech 21.–24. srpna uspořádala Katedra společenských věd PdF UP již 18. ročník letní školy. Obsahově se letos koncentrovala na tři aktuální témata a jejich prostřednictvím pak sledovala dva klíčové cíle. Prvním byla snaha prezentovat multikulturalismus a extremismus jako komplexní společenská témata, pro jejichž interpretaci ve výchovně vzdělávací činnosti učitelů má nemalý význam nezkreslené poznání našich moderních dějin. Druhým cílem bylo zdůraznit roli učitele společenských věd, zejména pak dějepisu a občanské výchovy a potřebu posilovat jejich všestrannou emancipaci a kompetence.

Asi padesátce účastníků z celé České republiky, která se v Olomouci sešla, přednášeli čeští historikové z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i. Společným tématem přednášek bylo využití orální historie při zachycení soudobých historických faktů a jejich následná neideologizovaná a nepolitizovaná interpretace. O zcela nezastupitelné úloze učitelů společenských věd a zejména výchovy k občanství hovořil prof. Miroslav Vaněk v přednášce Potřebujeme černobílý výklad historie? Nenahraditelná úloha učitele ve výuce soudobých dějin. Základní témata letní školy rozšířili politoložka VŠE v Praze prof. Vladimíra Dvořáková, CSc., a žurnalista, šéfredaktor dvouměsíčníku pro kulturu a dialog Listy Ing. Václav Žák společným zamyšlením nad Příčinami a důsledky potíží, se kterými se aktuálně vypořádává Česká republika. Okruh témat dotýkajících se role učitele výchovy k občanství v současném školním vzdělávání uzavřel Mgr. Antonín Staněk, Ph.D. z pořádající katedry přednáškou o Výchovných paradoxech ve výchově k občanství a demokracii. Oborově didaktickou složku výchovy k občanství v programu letní školy pak ještě doplnili svými přednáškami ThMgr. Dušan Špiner, Ph.D. (Skrutá církev a její aktivity v Československu v období normalizace) a Mgr. Pavel Krákora (Československo a Česká republika ve vzájemných vztazích s USA od roku 1918 po současnost).

Samostatnou součástí programu letní školy byly i pracovní dílny zaměřené na metodickou podporu učitelům občanské výchovy. KSV PdF UP, foto - mo-

Budova Přírodovědecké fakulty ožila debatním turnajem

Již poosmé se sjeli debatěři z mnoha koutů světa, aby poměřili své debatní schopnosti a dovednosti. Tentokrát je hostila Přírodovědecká fakulta UP, v jejichž prostorách uspořádala Asociace debatních klubů Olomouckého kraje mezinárodní debatní turnaj s názvem Heart of Europe 2011 Debating Tournament. Od 10. do 15. července zde soutěžilo přes třicet týmů z patnácti zemí a mezi účastníky, většinou středoškolačky, byli debatěři například z Německa, Turecka, Singapuru, Jihoafrické republiky, Nigérie či Hong Kongu. Témata, jimž se věnovali, byla jak ekonomická – regulace vládních výdajů centrální bankou, tak ryze politická – upuštění od jaderné energie, diskriminace imigrantů nebo přínos demokracie. -red-

Studenti medicíny z celého světa trávili léto v Olomouci

Zahraniční studenti již mnoho let neodmyslitelně patří k Lékařské fakultě UP. V anglickém programu jich v současnosti studují více než dvě stovky. Přestože se většina z nich na prázdninové měsíce vrací domů ke svým rodinám, angličtina se z klinik a ústavů nevytrácí. Letos v létě na jejich místo nastoupilo kolem čtyřiceti jiných studentů ze zahraničí – účastníků výměnných pobytů zajišťovaných mezinárodní studentskou organizací IFMSA (International Federation of Medical Students' Associations).

První dvacítku tzv. incomings přivítala Lékařská fakulta počátkem července, další o měsíc později. Byli mezi nimi studenti medicíny z Evropy, ale i ze zemí jako např. Mexiko, Malajsie, Turecko, Tchaj-ťvan, Libanon, Brazílie aj. Většina z nich působila na klinikách, některé stáže byly i výzkumné.

„Věnovali se jim zaměstnanci na patnácti pracovištích fakulty a fakultní nemocnice, za což jsme jim nesmírně vděční, protože to pro ně byla práce navíc, navíc v době dovolených,“ uvedla studentka 4. ročníku Všeobecného lékařství Kateřina Horváthová, která měla v olomoucké pobočce na starosti výzkumné stáže a zároveň se o přijíždějící studenty starala v červenci. Další informace o průběhu zahraničních studentů připojila studentka 3. ročníku Všeobecného lékařství Jana Pavličíková, která se role tzv. rezidenta ujala v srpnu: „Kromě stáží jsme pro všechny tradičně připravili bohatý společenský program, díky němuž mohli poznat Olomouc i další místa České republiky jako Jižní Moravu nebo Prahu.“ Medici měli rovněž možnost využít nabídky sportovních aktivit, které zahrnují výlety na kolech, plavbu na raftech či odpoledne v lanovém centru a měli samozřejmě spoustu příležitostí setkávat se neformálně s českými studenty a tutory, například na oblíbené International Food and Drink Party s ochutnávkami specialit z jejich domovských zemí. „Některé akce pořádáme společně s brněnskou pobočkou, takže se mohou potkat s mnoha dalšími stážisty, kteří pobývají v Brně,“ dodala Jana Pavličíková, která od září olomouckou pobočku IFMSA povede.

Prezident IFMSA Česká republika (IFMSA CZ) a zároveň student 4. ročníku Všeobecného lékařství na LF UP Pavel Hok vysvětlil, proč si studenti z desítek zemí a stovek lékařských fakult po celém světě pro svůj pobyt vybírají právě Olomouc: „Často sem přijíždějí na doporučení svých kamarádů, kteří na naši fakultu přijeli v minulých letech. V červenci jsme tady měli studentku z Mexika, u které během své loňské stáže bydlel jeden z olomouckých mediků. Jsme rádi, že o Olomouc je zájem a že se všichni

nesnaží dostat jen do Prahy, která je ve světě samozřejmě mnohem známější.“

„Lékařská fakulta tyto praxe plně podporuje, o čemž svědčí i skutečnost, že od tohoto roku jsou zahraniční studenti uznáváni jako studenti fakulty se zavedením do IS STAG. Fakulta bude nadále podporovat nejen organizaci IFMSA, ale i další praxe,“ uvedl děkan LF UP prof. Milan Kolář.

S průběhem výměnných stáží byla spokojená i proděkanka LF UP pro zahraniční vztahy a anglické programy doc. Ivana Oborná, Ph.D.: „Jsme rádi, že každoročně můžeme přivítat zahraniční studenty i na naší Lékařské fakultě. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že tito studenti mají o stáže opravdový zájem a aktivně se zapojují do práce na klinikách. Rádi asistují u operací a se zájmem zůstávají i do odpoledních hodin, jen aby poznali něco nového. Je to aktivita, která si zaslouží maximální podporu, a to nejen finanční. Studentské organizace jako IFMSA si rozhodně zaslouží lepší zázemí na půdě LF UP pro svou činnost, která mimo jiné pomáhá šířit dobré jméno fakulty i univerzity ve světě.“

Protože se jedná o výměnné pobyty, do zahraničí se vypravilo i čtyřicet budoucích lékařů z Olomouce. Cílem jejich cesty byly kliniky a výzkumné stáže IFMSA v Chile, Izraeli, Thajsku, Indonésii a dalších jiných, více či méně exotických zemích.

Mgr. Pavel Kurfürst, LF UP
foto Jan Schovánek, IFMSA CZ

Čestné uznání rektora UP autorům vědeckých monografií

Rektor UP, ve snaze zvýšit prestiž vědecké práce na UP, uděluje každý rok Čestné uznání autorům vědeckých monografií, a to autorům z řad zaměstnanců UP.

Za monografií se považuje kniha či ucelené pojednání na jedno téma, obvykle jediného autora. Monografie by měla představovat původní rozsáhlejší dílo, které do značné míry vyčerpává danou tematiku, nikoliv slovníky či katalog výsledků s heslovitým komentářem nebo jen rozsáhlejší esej. Výslovně jsou vyloučeny pro udělení Čestného uznání a) publikace populárně vědecké, b) učební texty a učebnice.

O zařazení předložených publikací do kategorie „vědecké monografie“ rozhodne grémium složené z proděkanů pro záležitosti vědy a výzkumu všech fakult UP a prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu. Komise doporučí ocenit pouze ty práce, které kritériím monografie vyhoví, tedy nikoliv sborníky či knihy, které předkladatel editoval, kapitoly v takovýchto sbornících či knihách a kolektivní díla o více než třech autorech.

O možností obdržet Čestné uznání bude každý rok v září prorektor UP pro vědu a výzkum informovat akademickou obec UP. Návrh na Čestné uznání může podat každý zaměstnanec UP včetně autora fakulty. Monografie autorů z univerzitních zařízení je možno zasílat přímo prorektorovi UP pro vědu a výzkum. Termín přijímání návrhů: do 14. října 2011.

Čestné uznání obdrží autoři všech vědeckých monografií, které a) nesou vrocení daného kalendářního roku nebo b) nesou vrocení roku předchozího, pokud již Čestné uznání neobdrželi. Čestné uznání je spojeno s finanční odměnou z fondu rektora.

Prorektor UP pro vědu a výzkum odpovídá za včasné předložení návrhů na udělení Čestného uznání rektorovi UP.

Čestné uznání předává rektor UP na slavnostním shromáždění.

Vědecká odborná exkurze posluchačů UP: Vídeň 2011

Díky spolupráci Katedry aplikované lingvistiky FF UP (vedoucí projektu Dr. Jiří Nový) a Institutu slovanských jazyků Ekonomické univerzity Vídeň (partner projektu Dr. Magda Schulmeisterová) a za finanční podpory programu AKTION Česká republika – Rakousko se ve dnech 5. – 11. 6. uskutečnila vědecká odborná exkurze Vídeň 2011. Účastníci byli vybráni z řad studentů různých fakult UP, konkrétně se jednalo o osm studentů a studentek – čtyři z Filozofické, tři z Pedagogické a jeden zástupce z Fakulty tělesné kultury. Všichni studenti ovládali němčinu na pokročilé úrovni a současně disponovali znalostmi z ekonomie, takže se bez problémů zapojovali do odborných diskusí.

Hlavní náplní exkurze byly odborné přednášky z různých tematických oblastí: Interkulturní komunikace Rakousko – ČR (prof. Petra Hauptfeld), Marketing – psychologie prodeje (prof. Renate Buber), Vývoj hospodářství v Rakousku (prof. Peter Berger) a Slovanské stopy v současné Vídni (Mag. Irina Albrecht). Cílem přednášek, jejichž program byl pečlivě sestaven Mag. Charlottou Khan z Institutu slovanských jazyků, bylo propojit znalosti ekonomie, rakouské kultury a mezinárodních vztahů s německým jazykem, a prohloubit tak znalosti odborného jazyka studentů.

Kromě toho se každý den konaly odborné exkurze s přednáškami a prohlídkami významných rakouských institucí a podniků. V pondělí nás rakouští studenti provedli Ekonomickou univerzitou a poté jsme byli osobně přivítáni prof. Renate Rathmayer, vedoucí Institutu slovanských jazyků. V úterý odpoledne jsme zavítali do Rakouské národní banky, kde byla

připravena poutavá prohlídka a odborná přednáška. Ve středu byla na programu návštěva Českého velvyslanectví, kde se mimo jiné konal koncert České školy Komenského. V dalších dnech se uskutečnily exkurze do známého podniku na výrobu sektu Schlumberger a prohlídka Rakouské národní knihovny. S největším ohlasem se setkala úterní exkurze v Národní bance, kde jsme měli možnost nahlédnout do zákulisí výroby peněz a spatřit unikátní 31 kilogramovou zlatou minci.

V rámci doplňkového kulturního programu jsme navštívili představení Evžen Oněgin ve Vídeňské státní opeře, dále jsme zhlédli představení Amadeus v divadle v městské části Josefstadt. S velkým ohlasem se také setkala návštěva výstav v zámeckém komplexu Belvedere či zahrad barokního zámku Schönbrunn. Ubytování bylo zajištěno v budově Pazmanea v dvoulůžkových pokojích. Budova má strategicky velmi dobrou polohu, tudíž vzdálenost do centra a na univerzitu byla téměř zanedbatelná. Stravovali jsme se v menze náležící k Ekonomické univerzitě – jídlo bylo rozmanité a chutné.

Závěrem lze konstatovat, že všichni zúčastnění byli vděční, že se mohli díky programu AKTION vědecké exkurze zúčastnit. Doufáme rovněž, že spolupráce mezi rakouskou a českou stranou bude i nadále úspěšně pokračovat i na bilaterální úrovni a že v příštím roce budeme moci v Olomouci přivítat také rakouské studenty.

Sandra Koniariková, Petr Machač,
studenti FF UP, foto archiv autorů

Liga lidských práv vyhlásila soutěž o nejlepší diplomku věnovanou lidskoprávní problematice

Nezisková organizace Liga lidských práv vyhlásila soutěž o nejlepší závěrečnou práci zaměřenou na lidská práva a jejich ochranu. **Pokud jste obhájili bakalářskou, diplomovou, rigorózní či dizertační práci v období od 1. 10. 2010 do 30. 9. 2011** na některé z vysokých škol v České republice, ať už v oboru práva, sociologie, pedagogiky či v jiných humanitních oborech, neváhejte se zapojit a ukázat, jak pohlížíte na lidská práva vy! **Uzávěrka přihlášek je 1. října 2011.** Přihláška a další informace jsou k dispozici na adrese www.lip.cz/cz/soutez.

AEDUCA 2011...

jekt Evropské unie Strategie Age Managementu v České republice, který realizuje Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR, o. s., ve spolupráci se špičkovými odborníky Masarykovy univerzity, Univerzity Palackého a Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Brně. Právě v této souvislosti zrealizovali experti z Finského pracovního zdraví (FIOH) už podruhé na území České republiky školení nazvané „Age Management Training“, jehož poslední část proběhla na počátku září v Praze, Brně i v Olomouci. Jeden z těchto expertů, Dr. Tomi Hussi, se pak v roli přednášejícího účastnil také odborné sekce olomoucké části Festivalu vzdělávání, věnované právě tématu Age Management. Účastníkům AEDUCy představil koncept Age Managementu a společně s českými specialisty diskutoval o možných cílech, ale i úskalích a problémech souvisejících s jeho implementací, to vše v návaznosti na řízení pracovního procesu s přihlédnutím k věku a schopnostem zaměstnanců. Dr. Tomi Hussi prezentoval tuto strategii nejen na řadě

Dokončení ze str. 1 světových i domácích příkladech dobré praxe, ale také na základě výsledků rozsáhlých výzkumů, které byly ve Finsku na podporu pracovní schopnosti realizovány.

Festival vzdělávání dospělých AEDUCA je tradiční setkání, zaměřené na propagaci vzdělávání dospělých a výměnu dobrých praxí v oblasti vzdělávání dospělých a rozvoje lidských zdrojů. Každoročně přispívá k rozšiřování informací o vzdělávání dospělých, celoživotním a distančním vzdělávání a k možnému vytváření sítí zainteresovaných institucí. Každý ročník Festivalu vzdělávání dospělých je jiný, liší se zaměřením konferencí, doprovodným programem i pozvanými hosty. Ten letošní se věnoval společnému tématu Současná role vzdělávání dospělých ve společenských souvislostech.

Organizátorem Festivalu vzdělávání AEDUCA 2011, jehož první část byla 18. 5. zahájena v Praze, je Institut celoživotního vzdělávání FF.

Milada Hronová
foto na titulní straně Marek Otava

Letní školy na Filozofické a Přírodovědecké fakultě

Období letních prázdnin patřilo také již tradičním letním školám na FF a PřF. Na přelomu července a srpna se uskutečnil 25. ročník Letní školy slovanských studií FF, nabízející zahraničním zájemcům kurzy českého jazyka, podle individuálního zájmu také kurzy jiných slovanských jazyků, zejména ruštiny a polštiny. Kromě certifikátu o absolvování kurzu celoživotního vzdělávání na UP měli účastníci získat mezinárodní certifikát Evropské unie, tzv. ECL Exam.

Také Katedra rozvojových studií PřF ve spolupráci s Agenturou rozvojové pomoci Olomouckého kraje uspořádala další, v pořadí již 14. ročník Letní školy rozvojové spolupráce (viz snímek z průběhu). Jejím cílem bylo seznámit účastníky s problematikou rozvojových zemí jak v rovině teoretické, tak i v rovině praktických rad a informací o nejruznějších aspektech života a práce v těchto zemích.

-red-, foto mo-

Letní škola aktivního stárnutí

„Letní škola aktivního stárnutí? Co to je? Já nechci stárnout, natož aktivně!“ rozhořčovala se moje kolegyně, když jsem vyvěšovala letáčky. A tak jsem se jí pokoušela vysvětlit, že je to aktivita, kterou v rámci U3V pořádáme již třetím rokem, nyní se konala od 22. do 26. srpna. Naším seniorům se totiž o prázdninách po studiu stýská, a tak realizujeme nejrůznější „letní školy“. Letní škola aktivního stárnutí je zaměřena na stimulaci fyzického i psychického stavu seniorů a připravujeme ji ve spolupráci s naší oblíbenou lektorkou a garantkou specializovaného běhu U3V Zdravý životní styl Mgr. Lenkou Fasnou z Centra pohybu Olomouc. Program je koncipován od přednášek zaměřených na problematiku podpory zdraví a zdravého životního stylu (letos to byla např. výživa ve vyšším věku, podologie a zdravá záda), přes nejrůznější fyzické aktivity (tentokrát to bylo cvičení na trampolínkách, krank cycling, cvičení na balóněch a s flexibary, nordic walking a s-m systém) až po relaxačně terapeutické činnosti, jako je např. arteterapie, kreslení pravou mozkovou hemisférou apod. Minule jsme dokonce pořádali turnaj v pétanque, bubnování na africké bubny nebo střelení z luků – a jak se to seniorům líbilo! Aktivní je možné být v každém věku a troufám si říci, že naši seniori jsou aktivnější, než mnozí junioři. Už teď se těší, co pro ně připravíme zase za rok. „Hm, to musí být fajn...“ zamyslela se moje mladá kolegyně, když jsem jí to všechno nadšeně vylíčila. Je to fajn, moc fajn – přijďte se příští rok přesvědčit i Vy!
PhDr. Naděžda Špatenková, Ph.D., ředitelka U3V

Operačního programu Životní prostředí se naše vysokoškolské koleje stanou, kromě jiného, krásnější. V letošním roce jsme také mohli zaznamenat rekordní zájem mladých lidí o studium na Univerzitě Palackého. Bylo podáno cca 35 000 přihlášek a cca 5 000 studentů se stává v těchto dnech novými členy naší akademické obce, čítající cca 23 000 studentů a 3 000 zaměstnanců.

Na nový akademický rok se můžeme také podívat z pohledu připravovaných změn v terciálním vzdělávání. Jsme ve fázi přípravy nového vysokoškolského zákona, který by měl nově definovat cíle a pravidla fungování vysokoškolských institucí v následujících cca 20 letech. Hlavním mottem nově připravovaného zákona je důraz na kvalitu a zodpovědnost. Důraz na zodpovědnost studentů ke studiu, důraz na zodpovědnost výzkumných a pedagogických pracovníků za dosahované výsledky a jejich využití ku prospěchu univerzity, důraz na zodpovědnost hospodářských pracovníků za efektivní využití svěřených prostředků, důraz na zodpovědnost vedení univerzity za správnou orientaci výzkumných a vzdělávacích aktivit.

Na akademický rok 2011/2012 se můžeme podívat z pohledu bilancování úspěchů a neúspěchů toho minulého roku a pak si naložit na bedra různá předsevzetí a plány. Úspěchy můžeme dokladat různými statistikami a grafy. Mě samotného těší především to, jak je Univerzita Palackého stále pozitivněji vnímána veřejností. Obyvatelé Olomouce se těší na otevření revitalizovaných parkánů v ulici Křížkovského, řada absolventů jiných českých a zahraničních univerzit hledá uplatnění na Univerzitě Palackého, stále častěji na univerzitních chodbách potkáváme pracovníky a studenty ze zahraničí. V minulém období se dostalo řadě pracovníků a studentů Univerzity Palackého zasloužilého ocenění. Italianista Jiří Špička získal za monografii s názvem *Petrarca: homo politicus* (Argo, 2010) prestižní cenu Premio Flaiano Internazionale za nejlepší zahraniční odbornou monografii o italské literatuře nebo kultuře. Kolega Radim Filip byl oceněn za projekt *Elektro-optická kontrola kvantového šumu světla* Cenou předsedy GA ČR. Cenou ministra školství mládeže a tělovýchovy za výzkum, experimentální vývoj a inovace byl za mimořádné výsledky výzkumu v oblasti kvantové fyziky, optiky a optoelektroniky oceněn Jaromír Fiurášek.

Na závěr mi dovoluje poděkovat všem, kdo se v uplynulém akademickém roce podíleli na dobrých výsledcích univerzity. Ještě jednou všem přeji úspěšný akademický rok, pevné zdraví a dostatek fyzických i duševních sil ke splnění svých záměrů a plánů. Studentkám a studentům přeji vnímavé pedagogy, dobré pocity ze studia s co nejlepšími výsledky. Vstupme do nového akademického roku s optimismem a nehedejme zbytečnou trápení. Nedávno mne zaujal tento citát: „Není žádná nebe ani peklo vně tvého srdce. Nebeskou blažeností či pekelným utrpením jsou jen tvé vlastní myšlenky“. Tak ať nás plní v budoucnu naše myšlenky jen blažeností.

Prof. Miroslav Mašláň, CSc., rektor UP

ZURNAL
UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI
ČTĚTE • PIŠTE • KOMUNIKUJTE

Žurnál UP, týdeník. Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 OLOMOUC, IČO 61989592. Redakce: tel. 585 631 781, 585 631 782, fax 585 222 731, e-mail: velenam.mazochova@upol.cz, milada.hronova@upol.cz, http://www.zurnal.upol.cz. Ročník 21, 2011/2012. Odpovědná redaktorka: V. Mazochová. Výkonná redaktorka: M. Hronová. Spolupracovníci redakce: O. Martinek, L. Skácelíková. Jazyková úprava: L. Skácelíková. Technická redakce: M. Cyprová. Členové redakční rady: F. Dienstbier, J. Fiala, R. Hanuš, F. Chmelík, J. Chrastina, M. Kolář, M. Malacká, H. Marešová, V. Mihál, T. Opatrný, T. Parma. MK ČR E 12524. ISSN 1804-6754. Tiskne Polygrafické středisko Vydavatelství UP. Uzavěrka 12. 9. 2011. Vychází 16. 9. 2011. Uzavěrka příštího čísla je 23. 9. 2011. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 3185/95-P/1 ze dne 21. 11. 1995.

JUBILEA

Životní jubileum doc. MUDr. Adély Bártové, CSc.

V září se dožívá významného životního jubileum paní doc. MUDr. Adéla Bártová, CSc., bývalá pracovnice I. interní kliniky a později Ústavu imunologie LF UP.

Doc. Bártová na přelomu šedesátých a sedmdesátých let minulého století zachytila rozvíjející se obor transplantací imunologie a založila při Krevní bance Fakultní nemocnice (FN) laboratoř pro vyšetřování antigenů hlavního histokompatibilního systému (HLA). Díky jejímu osobnímu nasazení a systematické práci olomoucká HLA laboratoř získala renomé nejen v bývalém Československu, ale i v rámci střední Evropy. Olomouc se stala místem pořádání HLA-workshopů a laboratoř v r. 1997 jako první v ČR získala prestižní akreditaci Evropské Federace pro Imunogenetiku (EFI).

Práce paní docentky přesahuje laboratorní diagnostiku: díky její podpoře, iniciativě a osobní autoritě se tak např. rozvinula činnost Českého národního registru dárců (kostní) dřeně; za svůj příspěvek pro program transplantací krvetvorných kmenových buněk byla také oceněna Zlatou medailí Univerzity Palackého (2007).

Doc. Bártová se sama zúčastnila výzkumu v oblasti imunologie HLA-systému a i po ukončení svého aktivního působení v laboratoři se o jeho výsledky stále aktivně zajímá. Jubileu doc. Bártové bude věnována 6. mezinárodní imunogenetická konference „East-West“, která se uskuteční v Olomouci 1.–2. března 2012.

Milá paní docentko, jako Vaši „žáci“ a nástupci v HLA laboratořích FN Olomouc Vám k Vašemu jubileu přejeme pevné zdraví a hodně pro Vás tak příslovečného elánu, který nás inspiroval k pokračování Vaší práce a jejímu dalšímu rozvoji!

Prof. Martin Petřek, MUDr. Zuzana Ambrůzová a MUDr. František Mrázek

Za ostatní pracovníky Ústavu imunologie LF UP a FNOL se k blahopřání připojuje prof. E. Weigl, CSc., za mezinárodní imunogenetickou komunitu pak prof. Wolfgang R. Mayr, dr. h. c. Univerzity Palackého, Medizinische Universität Sien (jeho blahopřejný dopis najdete na www.zurnal.upol.cz).

OHLÉDNUTÍ

Vědci v dětských představách? Tradičně úsměvné...

Součástí programu Přírodovědného jarmarku, který proběhl na konci června, bylo i vyhodnocení výtvarné soutěže „Jak si představuješ vědce?“. Z jejich prací vybrala porota z každé ze tří vypsání kategorií tři nejlepší, která byla ohodnocena cenami. „Všechny práce byly velmi zdařilé, proto jsme se rozhodli neudělovat jednotlivá místa,“ dodala

VĚDEC S MYŠLENKAMI
(Vít Staudinger, 3. ročník, ZŠ Rovensko)

VĚDEC S POKUSY
(Ondřej Kejval, 1. ročník, ZŠ a MŠ Lobodice)

Mgr. Michaela Kratochvílová z Přírodovědecké fakulty.

Dílka žáků a studentů dvanácti základních a středních škol znovu potvrdila, že ustálené obrazy vědců jako více či méně svérázných postavíček se jako nefalšované karikatury předávají z generace na generaci... -mav-

Katedra geoinformatiky PĚF UP pořádá u příležitosti 10 let své existence
v sobotu **22. 10. 2011**

Slet olomouckých geoinformatiků

Pozváni jsou bývalí i současní členové katedry, absolventi i současní studenti a další hosté.
Více informací naleznete na adrese www.geoinformatics.upol.cz/10let.